EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2025.12.11.
COM(2025) 781 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

a költségvetési biztosítékokból és a pénzügyi támogatásból eredő függő kötelezettségekről és e függő kötelezettségek fenntarthatóságáról

2024. december 31-i állapot

HU

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés 2

2. A függő kötelezettségek különböző forrásainak elemzése 6

2.1 Költségvetési biztosítékok 6

2.2 Nem uniós országoknak nyújtott, tartalékképzéssel fedezett, pénzügyi támogatásként nyújtott kölcsönök 8

2.3 Költségvetési mozgástérből fedezett kölcsönök 9

2.4 A 2024 végi függő kötelezettségek áttekintése 13

3. Az uniós függő kötelezettségek fenntarthatóságának értékelése 15

3.1 Értékelési keret 15

3.2 A tartalékképzéssel fedezett függő kötelezettségek fenntarthatóságának értékelése 16

3.3 A költségvetési mozgástérből fedezett függő kötelezettségek fenntarthatóságának értékelése 21

4. Következtetések 25

5. Mellékletek: 26

Fenntarthatóság és mozgástér a saját források állandó felső határa tekintetében (milliárd EUR, folyó árakon) 26

Fenntarthatóság és mozgástér az NGEU saját forrásokra vonatkozó ideiglenes felső határa tekintetében (milliárd EUR, folyó árakon) 27

1. Bevezetés

Ezt a jelentést a költségvetési rendelet[1] 256. cikkében foglalt követelményeknek megfelelően adják ki, és a következőkkel együttesen értelmezendő:

- az Európai Unió összevont éves beszámolója (2024-es pénzügyi év)[2];
- a 2026-os pénzügyi év uniós költségvetési tervezetéhez csatolt XI. sz. munkadokumentum[3], amely részletes tájékoztatást nyújt az uniós költségvetési biztosítékokról és a tartalékképzéssel fedezett, pénzügyi támogatásként nyújtott kölcsönökről (a 41. cikk (5) bekezdése szerinti jelentés)[4]; valamint
- az uniós költségvetés jövőbeli pénzbeáramlásainak és -kiáramlásainak a 2026 és 2034 közötti időszakra vonatkozó hosszú távú előrejelzéséről szóló jelentés, amely figyelembe veszi a tervezett költségvetési kiadásokat[5].

E jelentés elsődleges célja, hogy áttekintést nyújtson az uniós költségvetés által 2024. december 31-én viselt függő kötelezettségek összegéről és összetételéről, a **tartalékképzéssel fedezett**[6] és a **költségvetési mozgástérből fedezett**[7] függő kötelezettségekre is kiterjedően[8]. A függő kötelezettségek olyan potenciális pénzügyi kötelezettségek, amelyek meglévő kötelező erejű kötelezettségvállalásokból vagy korábbi szerződéses eseményekből erednek[9]. Az, hogy ezek a függő kötelezettségek ténylegesen eredményeznek-e lehívásokat az uniós költségvetésből, és ha igen, milyen mértékben, bizonyossággal nem megjósolható jövőbeli eseményektől függ.

2024 végén az uniós költségvetés mintegy 300 milliárd EUR összegű, **hitelekhez** kapcsolódó függő kötelezettségnek volt kitéve (2023 végén ez az összeg 255 milliárd EUR volt). Ebből a 300 milliárd EUR-ból 252 milliárd EUR a tagállamoknak nyújtott hitelekből származott. A fennmaradó 48 milliárd EUR-t nem uniós országoknak nyújtott hitelekből eredt (a 48 milliárd EUR-ból 42,4 milliárd EUR az Ukrajnának nyújtott hitelekből állt). Az Ukrajnának nyújtott 42,4 milliárd EUR-ból 31,1 milliárd EUR-t a mozgástér fedezett. Az uniós költségvetés a **költségvetési biztosítékokhoz** kapcsolódó függő kötelezettségeknek is ki volt téve, amelyek mintegy 110 milliárd EUR-t tettek ki (2023 végén 108 milliárd EUR-t). Ezeket a költségvetési biztosítékokat az Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA)[10], az InvestEU[11], a külső hitelezési

1 Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2024/2509 rendelete (2024. szeptember 23.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról (átdolgozás) (HL L, 2024/2509, 2024.9.26.).
2 COM(2025) 359, 2025.6.25.
3 COM(2025) 300, 2025.6.4.
4 A költségvetési rendelet 41. cikkének (5) bekezdése értelmében a költségvetési biztosítékok és a közös tartalékalap végrehajtásáról, valamint költségvetési biztosítékokból és pénzügyi támogatásból származó függő kötelezettségek fenntarthatóságának értékeléséről készített XI. sz. munkadokumentum.
5 COM(2024) 573 final, 2025.7.16.
6 Ebben a dokumentumban a *tartalékképzés* kifejezés a költségvetési rendelet és különösen annak 214. cikke értelmében szerepel. A 214. cikk (2) bekezdésében meghatározottak szerint a tartalékfeltöltési rátának fedeznie kell a várható nettó veszteségeket, valamint a váratlan veszteségekre képzett megfelelő biztonsági puffert. Más körülmények esetén (például számviteli összefüggésben) a tartalékképzés fogalma eltérő jelentéssel bírhat.
7 A „költségvetési mozgástérből fedezett” azt jelenti, hogy a kapcsolódó függő kötelezettségekre vonatkozó garanciát az uniós költségvetés mozgástere biztosítja. A gyakorlatban a kapcsolódó függő kötelezettségek tényleges kötelezettséggé válása esetén további potenciális összegek hívhatók le a tagállamoktól e kötelezettségek fedezése érdekében a többéves pénzügyi keret felső határait meghaladóan és a saját források felső határáig.
8 Ez a meghatározott zárónap összhangban van az EU összevont pénzügyi beszámolójával és a jelentés azon célkitűzésével, hogy értékelje az uniós költségvetés által viselt, felmerült függő kötelezettségek fenntarthatóságát. Az ezen időpont után felmerülő függő kötelezettségekre vonatkozóan nem készül előrejelzés, mivel azok a szükségletektől, a piaci feltételektől és a rendelkezésre álló likviditástól függenek.
9 A függő kötelezettségek külön forrását jelentik a „jogi kockázatok”. Ezekre ez a jelentés nem tér ki.
10 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/1017 rendelete (2015. június 25.) az Európai Stratégiai Beruházási Alapról, az Európai Beruházási Tanácsadó Platformról és a Beruházási Projektek Európai Portáljáról, valamint az 1291/2013/EU és az 1316/2013/EU rendelet módosításáról (HL L 169., 2015.7.1., 1. o.).
11 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/523 rendelete az InvestEU program létrehozásáról és az (EU) 2015/1017 rendelet módosításáról (HL L 107., 2021.3.26., 30. o.).

megbízatás[12], az Európai Fenntartható Fejlődési Alap (EFFA)[13], az EFFA+[14] és az Ukrajna számára fenntartott beruházási keret (UIF), azaz az Ukrajna-eszközről szóló rendelet alapján létrehozott, az ukrajnai beruházásokat támogató költségvetési biztosíték[15] keretében nyújtották.

A költségvetési biztosítékokat és kölcsönöket egyaránt tartalmazó függő kötelezettségek teljes összege a 2023. évi 363 milliárd EUR-ról 2024-ben 410 milliárd EUR-ra nőtt, ami 13 %-os növekedést jelent. Ez a növekedési ráta nagyjából összhangban van a 2023-ban megfigyelt növekedési rátával (+16 %), és alacsonyabb, mint a 2022-ben megfigyelt növekedési ráta (40 %). E növekedés nagy része a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz[16] keretében a tagállamoknak folyósított további kölcsönökből, valamint az Ukrajnának az Ukrajna-eszközön keresztül nyújtott pénzügyi támogatásból adódik.

Másodsorban, a jelentés minőségi és mennyiségi tényezők alapján, többek között stressztesztelés segítségével értékeli a függő kötelezettségek hosszú távú fenntarthatóságát is. A fenntarthatóság értékelése a függő kötelezettségek és a következők összehasonlításával történik:

- a Bizottság által a **tartalékképzéssel fedezett függő kötelezettségekre**, azaz a költségvetési biztosítékokból és a nem uniós országoknak nyújtott pénzügyi támogatásból eredő kötelezettségekre felállított közös tartalékalap[17] vonatkozó részalapjaiban tartott tartalékok piaci értéke,
- a saját források felső határának korlátai és **a költségvetési mozgástérből fedezett függő kötelezettségekre** rendelkezésre álló mozgástér.

A 2024. év végi fenntarthatósági elemzés fő következtetése az, hogy az uniós költségvetés megfelelő forrásokkal rendelkezik ahhoz, hogy megbirkózzon a 2024. december 31-én fennálló függő kötelezettségek tényleges kötelezettséggé válásának potenciális lehetőségével. E következtetésnek három fő oka van, amelyeket az alábbi pontok ismertetnek.

- A költségvetési biztosítékokból és a nem uniós országoknak nyújtott pénzügyi támogatásból eredő függő kötelezettségek esetében a 2024 végén rendelkezésre álló tartalékképzés a vonatkozó jogi keretek követelményeit figyelembe véve megfelelő[18].
- A 2026-ra és 2027-re vonatkozó meglévő jogi keret (azaz a sajátforrás-határozat[19] és a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló rendelet[20]), valamint 2028-tól a javasolt új sajátforrás-határozat és a 2028–2034-es időszakra vonatkozó

12 A Bizottság és az Európai Beruházási Bank közötti vonatkozó jogalkotási aktusok és kapcsolódó garanciamegállapodások áttekintése elérhető itt: Az Európai Unió 2021. pénzügyi évre vonatkozó általános költségvetésének végleges elfogadása (EU, Euratom) 2021/417 – III. szakasz – Bizottság, „Az NDICI, az EINS, az IPA III és az MFA külső cselekvési garanciája” című kiadási kimutatás 14 20 03 02. jogcíméhez fűzött megjegyzések (HL L 93., 2021.3.17., 959. o.).

13 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1601 rendelete (2017. szeptember 26.) az Európai Fenntartható Fejlődési Alap (EFFA), az EFFA-garancia és az EFFA-garanciaalap létrehozásáról (HL L 249., 2017.9.27., 1. o.).

14 Az EFFA+-t a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (NDICI) – Globális Európa rendelet hozta létre. Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/947 rendelete (2021. június 9.) a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) létrehozásáról, a 466/2014/EU európai parlamenti és tanácsi határozat módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az (EU) 2017/1601 európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 480/2009/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 209., 2021.6.14., 1. o.).

15 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/792 rendelete (2024. február 29.) az Ukrajna-eszköz létrehozásáról.

16 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o.).

17 A közös tartalékalap részletes bemutatásához lásd az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak címzett, a közös tartalékalap 2024. évi teljesítményéről szóló bizottsági jelentést (COM(2025) 400 final, 2025.6.6.) és az azt kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentumot (SWD(2025) 100 final, 2025.6.6.).

18 Lásd a 41. cikk (5) bekezdése szerinti jelentés 3. szakaszát.

19 A Tanács (EU, Euratom) 2020/2053 határozata (2020. december 14.) az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről és a 2014/335/EU, Euratom határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 424., 2020.12.15., 1. o.).

20 A Tanács (EU, Euratom) 2020/2093 rendelete a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (HL L 433. I, 2020.12.22., 11. o.).

többéves pénzügyi keretről szóló javasolt rendelet[21] szerinti uniós finanszírozási kapacitás elegendő ahhoz, hogy fedezze i. a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz, a SURE és a tagállamoknak nyújtott egyéb hitelek, ii. az Ukrajnának nyújtott makroszintű pénzügyi támogatás plusz (MFA+) eszköz és iii. az Ukrajna-eszköz keretében kibocsátott adósságokból eredő, költségvetési mozgástérből fedezett függő kötelezettségeket, még szélsőségesen kedvezőtlen körülmények között is. Más szóval, a költségvetési mozgástér elég nagy ahhoz, hogy biztosítsa az uniós pénzügyi rendszer szilárdságát és hitelképességét, még egy olyan szélsőségesen negatív forgatókönyv esetén is, amelyet a gazdasági feltételek, a költségvetési bevételek és a kiadások egyidejű kedvezőtlen alakulása jellemez[22].

A függő kötelezettségekből eredő kockázatok kezelése és nyomon követése egy olyan általános, horizontális bizottsági kereten keresztül történik, amely kiterjedt intézkedéseket és biztosítékokat tartalmaz a Bizottság számára az uniós költségvetés függő kötelezettségekből eredő esetleges veszteségekkel szembeni védelmére[23]. Ebben a keretben a függő kötelezettségekkel foglalkozó irányítóbizottság központi szerepet játszik[24]. Ezt a keretet 2025 elején megerősítette az (EU, Euratom) 2025/369 bizottsági határozat[25], amely kiterjesztette a kockázatkezelési igazgató szerepét. A pénzügyi műveletekért felelős bizottsági főigazgatóságoktól függetlenül működő kockázatkezelési igazgató kritikus és célzott pénzügyikockázat-felügyeleti funkciót lát el valamennyi pénzügyi művelet tekintetében, nevezetesen:

– hitelfelvétel, adósság és a kapcsolódó likviditáskezelés,

– vegyesfinanszírozási műveletek és költségvetési biztosítékok,

– eszközkezelés, beleértve a közös tartalékalap azon tartalékainak kezelését, amelyek az uniós költségvetési biztosítékok lehívására képzett tartalékokat jelentik[26].

1. háttérmagyarázat: A 2028–2034-es többéves pénzügyi keret

E jelentés célja az uniós költségvetés által viselt függő kötelezettségek fenntarthatóságának értékelése. A jelentés a tartalékképzéssel fedezett költségvetési biztosítékokat és hiteleket a közös tartalékalapban képzett tartalékok piaci értékéhez viszonyítva értékeli, az uniós költségvetés által viselt, költségvetési mozgástérből fedezett függő kötelezettségeket viszont előretekintő módon, részben a többéves pénzügyi keret kifizetéseinek várható alakulását és a saját források felső határát vizsgálva. Ezzel összefüggésben az értékelés a 2028–2034-es évekre vonatkozóan a saját források javasolt felső határát veszi figyelembe (amely az EU bruttó nemzeti jövedelmének (GNI) 1,75 %-a), valamint a 2028–2034-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretre irányuló javaslathoz kapcsolódó előre jelzett kiadásokat, az uniós költségvetés jövőbeli pénzbeáramlásaira és -kiáramlásaira vonatkozó hosszú távú előrejelzésről szóló jelentésben (COM(2025) 573) meghatározottak szerint. Az ebből eredő, költségvetési

21 A 2028–2034 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslat (COM(2025) 571 final); Javaslat – A Tanács határozata az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről és az (EU, Euratom) 2020/2053 határozat hatályon kívül helyezéséről (COM(2025) 574 final).

22 Amennyiben nem születik megállapodás a 2028–2034-es időszakra vonatkozó jogalkotási javaslatokról, a saját forrásoknak az uniós GNI 1,4 %-ában meghatározott jelenlegi felső határa továbbra is alkalmazandó, és az EUMSZ 312. cikke (4) bekezdésének rendelkezéseivel összhangban „az előző keret utolsó évének megfelelő felső határok és egyéb rendelkezések alkalmazása meghosszabbodik”. Ilyen forgatókönyv esetén biztosított lesz az állandó saját forrásokra vonatkozó felső határ alatti mozgástér fenntarthatósága, bár a javasoltnál és a jelenlegi többéves pénzügyi keretben szereplőnél kisebb szakpolitikai kiadási kapacitással, figyelembe véve az NGEU-törlesztéseket.

23 Lásd: a Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a pénzügyi eszközökről, a költségvetési biztosítékokról, a pénzügyi támogatásról és a függő kötelezettségekről – 2020. december 31-i állapot, 3.2. és 4.2. bekezdés, (COM(2021) 676 final, 2021.11.5.).

24 A függő kötelezettségekkel foglalkozó irányítóbizottság 2024-ben öt alkalommal ülésezett.

25 A Bizottság (EU, Euratom) 2025/369 határozata (2025. február 21.) az Unió pénzügyi műveleteiből eredő pénzügyi kockázatokat felügyelő kockázatkezelési igazgató szerepének meghatározásáról (HL L, 2025/369, 2025.2.25.).

26 A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a közös tartalékalap 2024. évi teljesítményéről (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:52025DC0400).

mozgástérre vonatkozó előrejelzés képezi azt az alapforgatókönyvet, amelyhez viszonyítva a költségvetés által 2024 végén viselt függő kötelezettségeket értékelik.

A Bizottság 2025. július 16-án terjesztette elő a következő többéves pénzügyi keretre vonatkozó javaslatát. A javaslat nagyobb súlyt helyez a pénzügyi eszközök, a költségvetési biztosítékok és az uniós költségvetésből fedezett hitelek felhasználására annak érdekében, hogy i. növelje a multiplikátorhatást, ii. lehetővé tegye az uniós költségvetés számára, hogy nagyobb szerepet játsszon a magánberuházások kockázatmentesítésében, valamint iii. intézményi befektetőket vonjon be a finanszírozásba.

A javaslat a költségvetési biztosítékok és a pénzügyi eszközök között szerepeltet egy, a belső politikákra vonatkozó uniós költségvetési biztosítékot, amelyet az Európai Versenyképességi Alap (EVA) alap-jogiaktusa ír elő, valamint egy, a külső politikákra vonatkozó uniós költségvetési biztosítékot (Ukrajnára vonatkozó részleges felső határral), amelyet a Globális Európa alap-jogiaktusa határoz meg. E két biztosítékot a belső és külső politikák egyéb programjai is felhasználhatják.

Az EVA és a Globális Európa költségvetési biztosítékának maximális összege 70 milliárd EUR, illetve 143 milliárd EUR (ez utóbbi magában foglal 48 milliárd EUR-t az Ukrajna-tartalékból finanszírozott, Ukrajnának nyújtott költségvetési biztosítékokra). A különböző programok fokozatosan kihasználhatják a teljes kapacitást. A Globális Európa maximális összege fedezi a nem uniós országoknak nyújtott hiteleket is (pl. makroszintű pénzügyi támogatás, szakpolitikai alapú hitelek és Euratom).

A Bizottság hosszú távú költségvetési javaslata további hitelek nyújtását irányozza elő a tagállamoknak és Ukrajnának, amelyeket az uniós költségvetés mozgástere fedez.

Az Ukrajna esetében javasolt 100 milliárd EUR összegű Ukrajna-tartalékot hitelek és vissza nem térítendő támogatások formájában hajtják végre; a hiteleket hitelfelvétellel finanszírozzák és a mozgástérből fedezik, mint például az Ukrajna-eszköz esetében. A hitelek és a vissza nem térítendő támogatások egymáshoz viszonyított arányáról az igényektől függően döntenek majd.

A Bizottság javasolja továbbá, hogy a tagállamok – a nemzeti és regionális partnerségi tervekre vonatkozó „Catalyst Europe" program keretében – nagyobb mértékben vegyenek igénybe hiteleket. A Catalyst Europe legfeljebb 150 milliárd EUR összegű hitelt nyújtana, amelyet hitelfelvételből finanszíroznának, és amelyet a mozgástér fedezne a reformok és a beruházások támogatása érdekében.

Végezetül a Bizottság egy új, rendkívüli és ideiglenes mechanizmusra is javaslatot tett az EU-t vagy tagállamait érintő súlyos válsághelyzetek, súlyos nehézségek vagy súlyos nehézségek veszélyének következményeire való reagálás érdekében. Ez az eszköz kizárólag a következő hosszú távú költségvetés időszakában nyújthat majd uniós hitelfelvétellel fedezett hiteleket a tagállamoknak, súlyos válság esetén és a Tanács döntése alapján, az Európai Parlament egyetértését követően. A hitelfelvételt a saját források felső határán belül egy külön kiegészítő részalap garantálná, amely az EU GNI-jének 0,25 %-ával egyenlő, és amelynek kizárólagos célja e hitelek fedezése a mechanizmus aktiválása esetén.

A következő többéves pénzügyi keretben javasolt új eszközök, valamint a 2025-ben elfogadott vagy végrehajtott egyéb eszközök (azaz az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus és az Európa biztonságát szolgáló cselekvési eszköz keretében nyújtott hitelek) végrehajtásához kapcsolódó jövőbeli függő kötelezettségek fenntarthatósága a hiteltámogatás tényleges igénybevételétől függ, és azt e jelentés jövőbeli kiadásai fogják értékelni. A súlyos válsághelyzetekre való reagálást célzó rendkívüli mechanizmus fenntarthatóságának értékelésére csak akkor kerül sor, ha és amikor e mozgástérből tényleges pénzügyi támogatást nyújtanak.

2. A függő kötelezettségek különböző forrásainak elemzése

2.1 Költségvetési biztosítékok

A költségvetési biztosítékok a külső hitelezési megbízatás, az ESBA, EFFA, az InvestEU, EFFA+ és az UIF (az Ukrajna számára fenntartott beruházási keret[27]) megbízatása keretében különböző végrehajtó partnereknek nyújtott garanciák. Mindezen eszközök keretében az EU biztosítékot nyújt a végrehajtó partnereknek[28] a finanszírozási és beruházási műveleteikből (azaz hitel- vagy tőkeműveleteikből) eredő esetleges veszteségek és költségek egy részének fedezésére[29].

A hat garanciaprogram földrajzi fókusza eltérő, ami befolyásolja az általuk viselt kockázatokat. Az ESBA és az InvestEU az Európai Unión belüli beruházási hiányokat segít áthidalni. A külső hitelezési megbízatás, az EFFA és az EFFA+ az Európai Unió külső politikáinak részét képezik, és a nem uniós országokban megvalósuló beruházásokat támogatják és finanszírozzák (a külső hitelezési megbízatás és az EFFA+ 1. beruházási kerete elsősorban az állami partnerekre összpontosít, míg az EFFA és az EFFA+ nyílt architektúrája és 4. beruházási kerete főként magánműveleteket céloz meg). Az UIF célja, hogy támogassa az ukrán hatóságok, magánszektorbeli vállalatok, önkormányzatok, állami tulajdonú vállalatok vagy más szereplők által Ukrajnában végrehajtott helyreállítási és újjáépítési beruházásokat.

1. táblázat: A költségvetési biztosítékok aktuális helyzete (2024. december 31-i állapot) (millió EUR)(*)

	A végrehajtó partnerekkel aláírt, rendelkezésre álló maximális biztosíték	A végrehajtó partnerek által a végső kedvezményezettekkel aláírt műveletekhez kapcsolódóan rendelkezésre álló biztosíték	A végrehajtó partnerek által aláírt műveletekhez kapcsolódó, a végső kedvezményezetteknek folyósított biztosíték
ESBA	25 373	22 998	21 033
EFFA	759	667	521
Külső hitelezési megbízatás	25 772	25 772	19 184
InvestEU	27 042	11 769	3 468
UIF	790	172	132
EFFA+	30 173	11 228	1 341
Összesen	**109 909**	**72 606**	**45 678**

(*) A partnerekkel aláírt biztosíték a végrehajtó partnernek a biztosítéki megállapodás aláírása révén nyújtott biztosíték összegét jelenti. A partnerek által aláírt műveletekhez kapcsolódó biztosíték magában foglalja a

27 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/792 rendelete (2024. február 29.) az Ukrajna-eszköz létrehozásáról (https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj/hun).

28 2024-ben az EU a különböző meglévő garanciaprogramok keretében biztosíték formájában költségvetési támogatást nyújtott az EBB csoportnak és más pénzügyi intézményeknek (köztük az EBRD-nek és a nemzeti fejlesztési bankoknak).

29 Egyes esetekben a biztosíték további tételeket, például finanszírozási költségeket és egyéb díjakat is fedezhet.

partnerek által a végső kedvezményezettekkel/pénzügyi közvetítőkkel aláírt valamennyi művelet biztosítéki összegét. Az aláírt és folyósított műveletekhez kapcsolódó biztosíték a partner által a végső kedvezményezettnek/pénzügyi közvetítőknek folyósított műveletek összegét foglalja magában.

a) Költségvetési biztosítékok az EU-n kívüli beruházások támogatására

A **külső hitelezési megbízatás** a legrégebbi uniós költségvetési biztosíték. Lehetővé teszi az Európai Beruházási Bank (EBB) számára, hogy az EU-n kívüli, kockázatosabb környezetben finanszírozási műveleteket hajtson végre olyan területeken, mint például a társadalmi-gazdasági infrastruktúra fejlesztése.

2017-ben az **EFFA-garancia** célja a beruházások támogatása és a finanszírozáshoz való hozzáférés javítása volt, elsősorban Afrikában és a szomszédságpolitikában részt vevő, az EU-val határos országokban, valamint ezen országok segítése az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak elérésében.

A külső hitelezési megbízatás és az EFFA sikeres végrehajtására építve, a 2021–2027-es többéves pénzügyi keretre vonatkozó integrált pénzügyi csomagként jött létre az **EFFA+**, amely finanszírozási képességet biztosít a szubszaharai Afrika, Ázsia, a csendes-óceáni térség, Latin-Amerika, a karib-tengeri térség, valamint a szomszédságpolitikában és a bővítési folyamatban részt vevő országok számára. Az EFFA+ keretében nyújtott támogatás olyan beruházásokra irányul, amelyek hozzájárulnak a következőkhöz: i. a társadalmi-gazdasági egyenlőtlenségek csökkentése; ii. a fenntartható és inkluzív növekedés; iii. az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és hatásainak enyhítése; iv. a környezetvédelem és -gazdálkodás; valamint v. a munkahelyteremtés.

Az **UIF** célja, hogy finanszírozást nyújtson az Ukrajna-tervben meghatározott prioritásokhoz[30]. Az UIF az Ukrajna-eszközről szóló rendelet részét képezi, amelynek célja: i. köz- és magánberuházások vonzása Ukrajna helyreállítása és újjáépítése érdekében; valamint ii. Ukrajna uniós csatlakozás felé vezető útjának támogatása[31].

b) Költségvetési biztosítékok az EU-n belüli beruházások támogatására

Az **ESBA** 2015-ben indult azzal a céllal, hogy a pénzügyi válságot követően orvosolja a tartósan visszafogott magánberuházások problémáját az EU-ban. Formáját tekintve az uniós költségvetésből az EBB csoportnak nyújtott maximum 26 milliárd EUR összegű költségvetési biztosíték, amelyet az EBB 7,5 milliárd EUR összegű sajátforrás-allokációja egészít ki.

A 2021–2027-es többéves pénzügyi keretben elindított **InvestEU** program célja, hogy a 2021–2027-es időszakban további lendületet adjon a gazdasági fellendülést, a rezilienciát, a zöld növekedést és a foglalkoztatást előmozdító beruházásoknak. Ezt a célt a köz- és magánfinanszírozási források mozgósításával kívánja elérni annak érdekében, hogy hosszú távú finanszírozást és támogatást nyújtsanak a vállalkozásoknak és projekteknek, összhangban az EU azon prioritásaival, amelyeket a jelenlegi kihívásokkal teli gazdasági és társadalmi környezetben tűzött ki.

c) A költségvetési biztosítékok összehasonlító elemzése

A hat költségvetésibiztosíték-program több szempontból is eltér, többek között a végrehajtás szakaszai tekintetében. Míg az 1977-ben létrehozott külső hitelezési megbízatás hosszú múltra tekint vissza, az ESBA és az EFFA képzési időszaka csak 2022-ben, illetve 2024-ben ért véget.

30 https://enlargement.ec.europa.eu/proposal-council-implementing-decision-approval-assessment-ukraine-plan_en?prefLang=hu.

31 https://enlargement.ec.europa.eu/news/commission-endorses-ukraine-plan-paving-way-regular-payments-under-ukraine-facility-2024-04-15_en?prefLang=hu.

Ugyanakkor az InvestEU, az EFFA+ és az UIF beruházási szakasza a közelmúltban kezdődött meg. A fenti táblázat tükrözi a hat költségvetésibiztosíték-program végrehajtásának e különböző szakaszait. A külső hitelezési megbízatás és az ESBA esetében az adatok azt mutatják, hogy a végrehajtó partnereknek csaknem a maximális összegű biztosítékot ajánlották fel, és ez utóbbiak kötelezettséget vállaltak arra, hogy e teljes összeg erejéig támogatják a műveleteket. Ezzel szemben az újabb költségvetési biztosítékok, mint az EFFA+, az InvestEU és az UIF sokkal korábbi felfutási szakaszban van.

Az új költségvetési biztosítékok, például az InvestEU, EFFA+ és az UIF a régebbi biztosítékok tapasztalataira épültek, és hasonló jellemzőkkel rendelkeznek. Az InvestEU, az EFFA+ és az UIF azonban több végrehajtó partnerrel („nyílt architektúra") és a termékek szélesebb körével rendelkezik.

2.2 Nem uniós országoknak nyújtott, tartalékképzéssel fedezett, pénzügyi támogatásként nyújtott kölcsönök

Az e fejezet alá tartozó függő kötelezettségek a **makroszintű pénzügyi támogatási program** (MFA)[32] keretében nyújtott kölcsönök és a nem uniós országoknak nyújtott **Euratom-kölcsönök** formájában nyújtott pénzügyi támogatásból erednek[33]. Az MFA+ program és az Ukrajna-eszköz keretében Ukrajnának nyújtott, 2024 végén 31,1 milliárd EUR összegű hiteleket a mozgástér fedezi, és azokat a 2.3. szakasz tárgyalja.

A nem uniós országoknak kétoldalú uniós kölcsönök formájában nyújtott pénzügyi támogatást főleg a fizetésimérleg-válsággal küzdő, nem uniós országokat célzó MFA-program keretében nyújtották. 2024-ben 1,15 milliárd EUR összegű új MFA-kölcsön folyósítására került sor[34].

A nyugat-balkáni beruházási keretben (WBIF) 2024-ben megállapodás született arról, hogy hat bővítési tagjelölt országnak legfeljebb 4 milliárd EUR összegű hitelt nyújtanak, az első részletek folyósítása pedig 2025-ben kezdődik. Moldova számára külön hitelkeretet (1,5 milliárd EUR) hoztak létre – a folyósítás szintén 2025-ben kezdődik. A nem uniós országok államainak nyújtott MFA-kölcsönökön felül az ukrán atomenergia-programnak nyújtott 300 millió EUR összegű Euratom-kölcsönök 2024. december 31-én még mindig nem kerültek folyósításra.

2. táblázat: Nem uniós országoknak nyújtott kölcsönök fennálló állománya (2024. december 31-én) (millió EUR)

	Fennálló kölcsönállomány	Felhalmozott kamat	Összesen
MFA(*)	15 738	118	**15 856**
Euratom	300	1	**301**
Összesen	**16 038**	**119**	**16 157**

(*) Kivéve az Ukrajnának az MFA+ keretében nyújtott hiteleket és az Ukrajna-eszköz keretében nyújtott hiteleket (a mozgástérből fedezve).

32 A fejlődő országok közé nem tartozó, nem uniós országoknak nyújtandó MFA jogalapja az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 212. cikke. Az EUMSZ 213. cikke alkalmazható jogalapként, ha a harmadik ország sürgős pénzügyi támogatást igényel.

33 Az Euratom-kölcsönkeret segíti a tagállamokat és a nem uniós országokat az atomerőművekbe és a nukleárisüzemanyag-ciklushoz tartozó ipari létesítményekbe történő beruházások finanszírozásában. Lásd az atomerőművek finanszírozásához való hozzájárulás céljából nyújtott Euratom-kölcsönökre vonatkozó szerződéskötésnek a Bizottság részére történő engedélyezéséről szóló, 1977. március 29-i módosított és kiegészített 77/270/Euratom tanácsi határozatot (HL L 88., 1977.4.6., 9. o.).

34 Ez magában foglalja az Egyiptomnak nyújtott 1 milliárd EUR, a Moldovának nyújtott 95 millió EUR és az Észak-Macedóniának nyújtott 50 millió EUR összegű kölcsönt. További részletekért, ideértve az egyes kedvezményezettek fennálló kölcsönállományait is, lásd a Bizottság jelentését az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a nem uniós országoknak nyújtott makroszintű pénzügyi támogatás 2024. évi végrehajtásáról (COM(2025) 330 final, 2025.6.23.), valamint az azt kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentumot (SWD(2025) 166 final, 2025.6.23).

A nem uniós országoknak nyújtott kölcsönöket hagyományosan „back-to-back” hitelfelvételi műveletekből finanszírozzák, azaz minden kölcsönt a lejárat, a kamatláb és a visszafizetési ütemezés tekintetében teljes mértékben az uniós kölcsönhöz igazodó uniós kötvényből finanszíroznak. 2023 januárjától az uniós kötvények általános hitelfelvételi módszereként egy eltérő megközelítést – egységes finanszírozási megközelítést – vezettek be[35]. Az egységes finanszírozási megközelítés keretében a Bizottság egy központi finanszírozási portfólióban gyűjti össze az uniós kötvényekből származó összes bevételt, és belsőleg a különböző szakpolitikai programokhoz rendeli. Ez azt jelenti, hogy az uniós kötvényekbe befektetők alacsony uniós hitelkockázatnak vannak kitéve, a végső kedvezményezett ország hitelkockázatának nem. Az EU számára ez függő kötelezettség, mivel a kedvezményezett ország szerződéses kötelezettsége, hogy biztosítsa az uniós kötvények visszafizetéséhez szükséges bevételt. Mindaddig, amíg a hitel kedvezményezettje teljesít, nincs szükség uniós forráskiáramlásra az uniós adósság rendezéséhez.

Arra az esetre, ha a kedvezményezett ország nem fizeti vissza a kapott kölcsön kamatát vagy tőkeösszegét, az EU költségvetése céltartalékot képez ezekre a kölcsönökre. Hagyományosan, és a hatályos jogszabályokkal összhangban a kölcsönök értékének 9 %-át a nem uniós országoknak nyújtott MFA- vagy Euratom-kölcsönökre képzett céltartalékként tartják a közös tartalékalap célzott részalapjaiban. Az ezekre a kölcsönökre vonatkozó tartalékképzés szintjét részletesebben a 3.2. szakasz tárgyalja.

A 3. táblázatban feltüntetett törlesztési összegeket ezért a 2025–2030-as időszakban a céltartalékok terhére lehívható maximális várható összegeknek kell tekinteni.

3. táblázat: Az aktuális programok keretében (2024. december 31-én) fennálló, tartalékképzéssel fedezett kölcsönállomány (tőke + kamat) 2025–2030-as időszakra szóló éves törlesztési ütemterve
(millió EUR)

Év	Euratom	MFA	A programok összesen
2025	1	162	**163**
2026	1	410	**411**
2027	51	442	**493**
2028	51	441	**492**
2029	0	1 185	**1 185**
2030	100	308	**408**
Összesen	**204**	**2 948**	**3 152**

2.3 Költségvetési mozgástérből fedezett kölcsönök

Az e fejezet alá tartozó függő kötelezettségek **a tagállamoknak nyújtott hitelekből** (azaz a fizetésimérleg-támogatási mechanizmus keretében nyújtott hitelekből[36], az európai pénzügyi stabilizációs mechanizmus keretében nyújtott hitelekből[37], az Euratom-kölcsönökből, a SURE

35 Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2022/2434 rendelete (2022. december 6.) az (EU, Euratom) 2018/1046 rendeletnek a diverzifikált finanszírozási stratégia mint általános hitelfelvételi módszer bevezetése tekintetében történő módosításáról.

36 A Tanács 332/2002/EK rendelete (2002. február 18.) a tagállamok fizetési mérlegéhez középtávú pénzügyi támogatási mechanizmus eszköz létrehozásáról (HL L 53., 2002.2.23., 1. o.).

37 A Tanács 407/2010/EU rendelete (2010. május 11.) európai pénzügyi stabilizációs mechanizmus létrehozásáról (HL L 118., 2010.5.12., 1. o.). A Tanács (EU) 2015/1360 rendelete (2015. augusztus 4.) az európai pénzügyi stabilizációs mechanizmus létrehozásáról szóló 407/2010/EU rendelet módosításáról (HL L 210., 2015.8.7., 1. o.).

keretében nyújtott hitelekből[38], valamint a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében a beruházások és a reformok támogatására nyújtott hitelekből) származnak. Emellett **az Ukrajnának 2023-ban és 2024-ben nyújtott hiteleket** (az MFA+ keretében Ukrajnának nyújtott 18 milliárd EUR összegű hitel és 13,1 milliárd EUR összegű hitel az Ukrajna-eszköz keretében) a saját források felső határa alatti költségvetési mozgástér is fedezi.

A tagállamoknak nyújtott hitelekből és az Ukrajnának a közelmúltban nyújtott hitelekből eredő függő kötelezettségekhez nem kapcsolódik előzetes tartalékképzés. Esetükben biztosítékot az uniós költségvetési kereten belül további „saját források" tagállamoktól való lehívásának lehetősége nyújt (a saját források felső határáig, azaz a költségvetési mozgástér kihasználásával).

Ez azt jelenti, hogy ha egy kedvezményezett nem tenne eleget az EU-val szemben fennálló kötelezettségeinek, az EU – végső eszközként, és csak miután kimerítette a jelenlegi többéves pénzügyi kereten belüli megoldások keresésének minden egyéb lehetőségét – jogosult lenne arra, hogy felhívja a tagállamokat, hogy fedezetet nyújtson a szóban forgó összegre. Az ilyen lehívásokra a többéves pénzügyi keret felső határait meghaladóan, de a saját források felső határának teljes körű tiszteletben tartása mellett kerülne sor.

Az újabb hiteleket (a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből nyújtott hiteleket, az MFA+-eszköz keretében Ukrajnának nyújtott hiteleket, és az Ukrajna-eszköz keretében nyújtott hiteleket) az egységes finanszírozási megközelítésen keresztül finanszírozzák, amelynek keretében a kedvezményezetteknek hosszú lejáratú hiteleket nyújtanak, jellemzően egy hosszabb ideig, amikor a tőkeösszeget nem fizetik vissza, amelyet egy hosszú időszak követ, kismértékű éves tőketörlesztéssel[39].

2024-ben a Bizottság az EU nevében négy olyan programot működtetett, amelyek keretében a tagállamok számra kölcsönt folyósított. 2024-ben az első három program keretében nem folyósítottak új kölcsönöket. Ezt a négy programot az alábbi pontokban ismertetjük részletesen.

- A **fizetésimérleg-támogatási mechanizmust** 2002-ben hozták létre azzal a céllal, hogy segítséget nyújtson az euroövezeten kívüli azon uniós országoknak, amelyek fizetésimérleg-nehézségeket tapasztalnak vagy ilyen nehézségek kockázatának vannak kitéve.
- Az **EFSM** 2010-ben jött létre azzal a céllal, hogy pénzügyi támogatást nyújtson azoknak a tagállamoknak, amelyek általuk nem befolyásolható rendkívüli események miatt súlyos pénzügyi nehézségekkel küzdenek vagy ilyen nehézségek kockázatának vannak kitéve.
- A 2020 júniusában elfogadott **SURE** program célja, hogy segítséget nyújtson a nemzeti közkiadások olyan hirtelen és nagymértékű növekedésének finanszírozására, amely növekedés a Covid19-válságra válaszintézkedésként kidolgozott nemzeti csökkentett munkaidős foglalkoztatás és hasonló intézkedések miatti következett be. Mivel ezt a szükséghelyzeti eszközt a saját források felső határának és a mozgástér 2020. évi növelésének hatálybalépése előtt hozták létre[40], valamennyi tagállam vállalta, hogy a pénzügyi támogatás maximális összegének 25 %-ára visszavonhatatlan, feltétel nélküli és azonnal lehívható biztosítékot

38 A Tanács (EU) 2020/672 rendelete (2020. május 19.) a Covid19-világjárvány miatt felmerülő szükséghelyzeti munkanélküliségi kockázatokat mérséklő ideiglenes támogatást nyújtó európai eszköz (SURE) létrehozásáról (HL L 159., 2020.5.20., 1. o.).

39 2022 végén a diverzifikált finanszírozási stratégiát határozták meg az összes hitelfelvételi művelet – köztük az MFA-k – végrehajtásának alapmódszereként. Ez a megközelítés lehetővé teszi, hogy a tagállamoknak vagy nem uniós országoknak nyújtott hitelek konkrét folyósítását teljes mértékben függetlenítsék konkrét uniós kötvények kibocsátásától. Az NGEU keretében a Bizottság piaci kölcsönt is felvesz a vissza nem térítendő támogatás finanszírozására (beleértve a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatásokat is). E hitelfelvételi műveletek visszafizetését a jövőbeni éves költségvetések előirányzataiból fedezik, a többéves pénzügyi keretek felső határain belül, ezért az nem jelent függő kötelezettséget az EU számára. Az NGEU hitelnyújtást szolgáló forrásbevonási tevékenységei (vagyis a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében nyújtott kölcsönök finanszírozása) azonban új függő kötelezettségeket keletkeztetnek, ezért szerepelnek ebben a jelentésben.

40 A Tanács (EU, Euratom) 2020/2053 határozata (2020. december 14.) az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről és a 2014/335/EU, Euratom határozat hatályon kívül helyezéséről.

nyújt[41]. Az egyes tagállamok a biztosíték teljes összegéhez a teljes (a 2020. évi uniós költségvetésen alapuló) uniós GNI-n belüli részarányuk mértékében járulnak hozzá.

- A **Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz** a NextGenerationEU (NGEU) program (2020)[42] központi pillérének számító ideiglenes eszköz a tagállamok reformjainak és beruházásainak támogatására, amelynek végső célja a Covid19-világjárványból való kilábalás elősegítése, valamint a zöld és digitális átállás támogatása. Az Európai Uniós Helyreállítási Eszköz keretében a Bizottság olyan forrásokat von be, amelyeket aztán a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz a tagállami reformok és beruházások finanszírozására használ fel. A finanszírozás lehet hitel (visszafizetendő támogatás) vagy vissza nem térítendő támogatás (nem visszafizetendő támogatás). Csak a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében nyújtott kölcsönök keletkeztetnek függő kötelezettségeket (ellentétben az annak keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatásokkal), ezért e jelentés csak a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében nyújtott kölcsönöket veszi figyelembe.

2024 végén az uniós költségvetésben két, Ukrajnát támogató programból merültek fel függő kötelezettségek, amelyeket a mozgástér terhére könyveltek el. E programok közül az első az **MFA+**, amelynek fennálló állománya 2023 végén 18 milliárd EUR-t tett ki, és 2024-ben nem folyósítottak további új kölcsönöket. E programok közül a második az **Ukrajna-eszköz** (2024 végén 13,1 milliárd EUR összegű fennálló állomány). A 2027 végéig tartó időszakban mindkét program kamatköltségeit támogatják e kölcsönök kedvezményes jellegének növelése érdekében, eltérő megállapodásokkal. A tagállamok az MFA+ keretében nyújtott kölcsönök kamatköltségeit az uniós költségvetésből származó külső címzett bevételekből fedezik, míg az Ukrajna-eszköz keretében nyújtott hitelek kamatköltségeit az uniós költségvetés fedezi.

4. táblázat: Az uniós költségvetési mozgástérből fedezett, folyósított hitelek (2024. december 31-i állapot) (millió EUR)

	Folyósított hitelek	Felhalmozott kamat	Összesen
Fizetésimérleg-támogatási mechanizmus	200	1	**201**
Európai pénzügyi stabilizációs mechanizmus (EFSM)	42 000	380	**42 380**
SURE	98 355	104	**98 459**
Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz (kölcsönök)	108 686	1 434	**110 120**
MFA+	18 000	273	**18 273**
Ukrajna-eszköz	13 112	205	**13 317**
Összesen	**280 353**	**2 397**	**282 750**

41 Az összes tagállam által nyújtott biztosíték mellett a SURE-rendelet számos biztosítékot irányoz elő a SURE miatti függő kötelezettségekből eredő kockázat mérséklésére. Ezek közé tartozik a három legnagyobb kölcsönre vonatkozó koncentrációs határérték, amely a SURE keretében nyújtott maximális összeg 60 %-a, a legfeljebb 10 %-os éves kitettség (vagyis az évente esedékes kifizetések nem haladhatják meg a 10 milliárd EUR-t), valamint a Bizottság azon lehetősége, hogy szükség esetén megújítsa a hitelfelvételeit.

42 A Tanács (EU) 2020/2094 rendelete a Covid19-válság utáni helyreállítás támogatására szolgáló Európai Uniós Helyreállítási Eszköz létrehozásáról (HL L 433. I, 2020.12.22., 23. o.).

2023 vége és 2024 vége között a legjelentősebb növekedés az RRF-hitelek terén következett be, amelyek 79,6 milliárd EUR-ról 110,1 milliárd EUR-ra nőttek, ami 2023 vége óta 30,5 milliárd EUR összegű növekedést jelent (+38,3 %). Összességében a teljes fennálló állomány a 2023 végi 239,7 milliárd EUR-ról 2024 végére 282,8 milliárd EUR-ra nőtt, ami 43,0 milliárd EUR összegű (+17,9 %-os) növekedést jelent.

Az alábbi 5. táblázat az uniós hitelek kedvezményezettjei által fizetendő éves törlesztőrészletek teljes összegét (tőke + kamat) mutatja be i. a tagállamoknak nyújtott pénzügyi támogatások, valamint ii. az MFA+ és az Ukrajna-eszköz keretében Ukrajnának nyújtott pénzügyi támogatás szerinti bontásban.

Az egyes vizsgált évekre vonatkozóan ezek az összegek jelzik azt az elméleti maximumot, amelyet az uniós költségvetésnek a tagállamoknak és Ukrajnának nyújtott pénzügyi támogatásból eredő függő kötelezettségekkel kapcsolatban fedeznie kell 2024 végén.

A következő többéves pénzügyi keret időhorizontjában (2034-ig) a hitelek kedvezményezettjeinek az állandó felső határ szempontjából releváns (vagyis RRF-hitelek nélkül számított) tőke- és kamattörlesztései évente átlagosan 9,2 milliárd EUR-t tesznek ki. A hitelek kedvezményezettjeinek az NGEU felső határával fedezett (vagyis RRF-hitelekkel kapcsolatos) tőke- és kamattörlesztései a 2025–2034-es időszakban átlagosan évi 2,8 milliárd EUR-t tesznek ki.

5. táblázat: Az aktuális programok keretében 2024. december 31-én fennálló, költségvetési mozgástérből fedezett kölcsönállomány 2025–2030-as időszakra szóló éves törlesztési ütemterve (tőke + kamat) (millió EUR)

Év	Fizetési mérleg-támogatási mechanizmus	Európai pénzügyi stabilizációs mechanizmus (EFSM)	SURE	A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből (RRF) nyújtott kölcsönök (*)	MFA+ (**)	Ukrajna-eszköz (***)	A programok összesen
2025	206	306	8 217	2 215	570	320	11 834
2026	0	6 913	8 327	2 216	570	391	18 417
2027	0	3 587	327	2 216	570	391	7 091
2028	0	4 612	10 327	2 219	571	392	18 121
2029	0	1 790	8 464	2 218	571	391	13 434
2030	0	371	10 327	2 216	570	391	13 875
Összesen	**206**	**17 579**	**45 989**	**13 300**	**3 423**	**2 277**	**82 772**

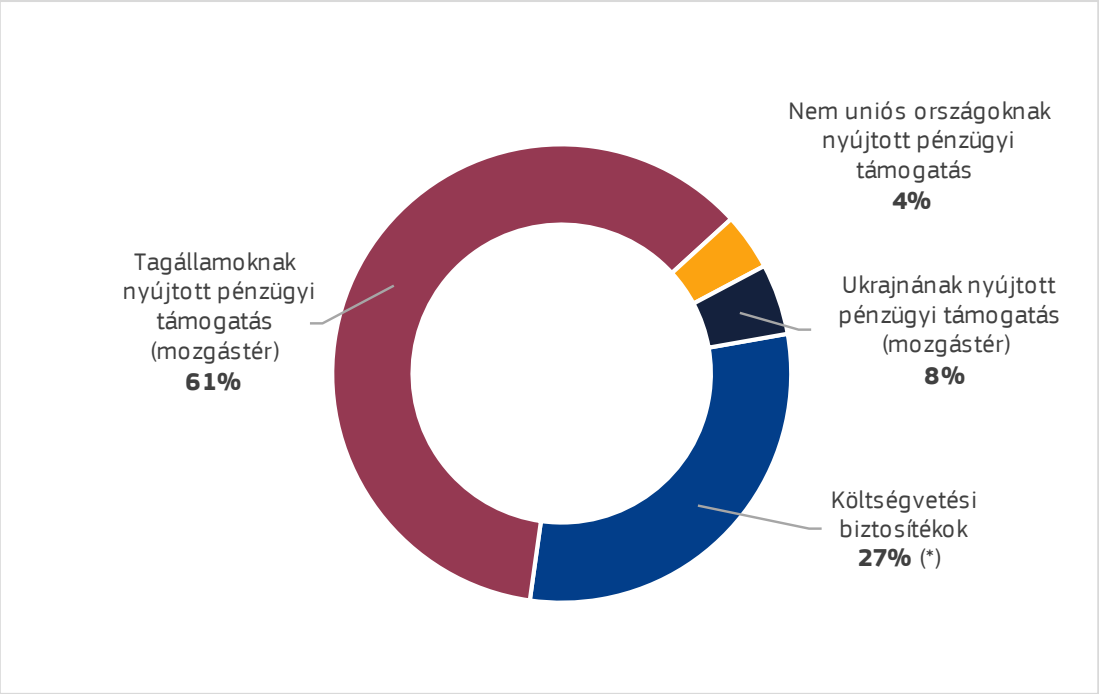
(*) Az NGEU program keretében Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből nyújtott kölcsönök kamatait gördülő alapon, külön módszertan szerint kell kiszámítani (lásd a 2022. december 19-i C(2022) 9701 final bizottsági végrehajtási határozatot). E hitelek fent bemutatott éves kamatköltsége ezért az aktuális finanszírozási feltételeken alapuló becslés. (**) Az (EU) 2022/2463 rendelet 17. cikkével összhangban az EU Ukrajna kérésére minden évben kamattámogatást nyújthat az MFA+-kölcsönökkel kapcsolatos kamatköltségek fedezésére.

(***) Az (EU) 2024/792 rendelet 23. cikkével összhangban Ukrajna minden évben kamattámogatást kérhet az Ukrajna-eszköz keretében nyújtott hitelekhez kapcsolódó kamatköltségek fedezésére.

2.4 A 2024 végi függő kötelezettségek áttekintése

2024 végén az uniós költségvetés összesen 410 milliárd EUR összegű függő kötelezettségnek volt kitéve, amely a következőkre bontható le: i. több mint **300 milliárd EUR** a tagállamoknak és nem uniós országoknak nyújtott hitelekhez kapcsolódóan; és ii. **110 milliárd EUR** az ESBA, az InvestEU, a külső hitelezési megbízatás, az EFFA, az EFFA+ és az UIF keretében nyújtott biztosítékokhoz kapcsolódóan. Az uniós költségvetés legnagyobb kitettségei a tagállamokat célzó hitelprogramokból származnak.

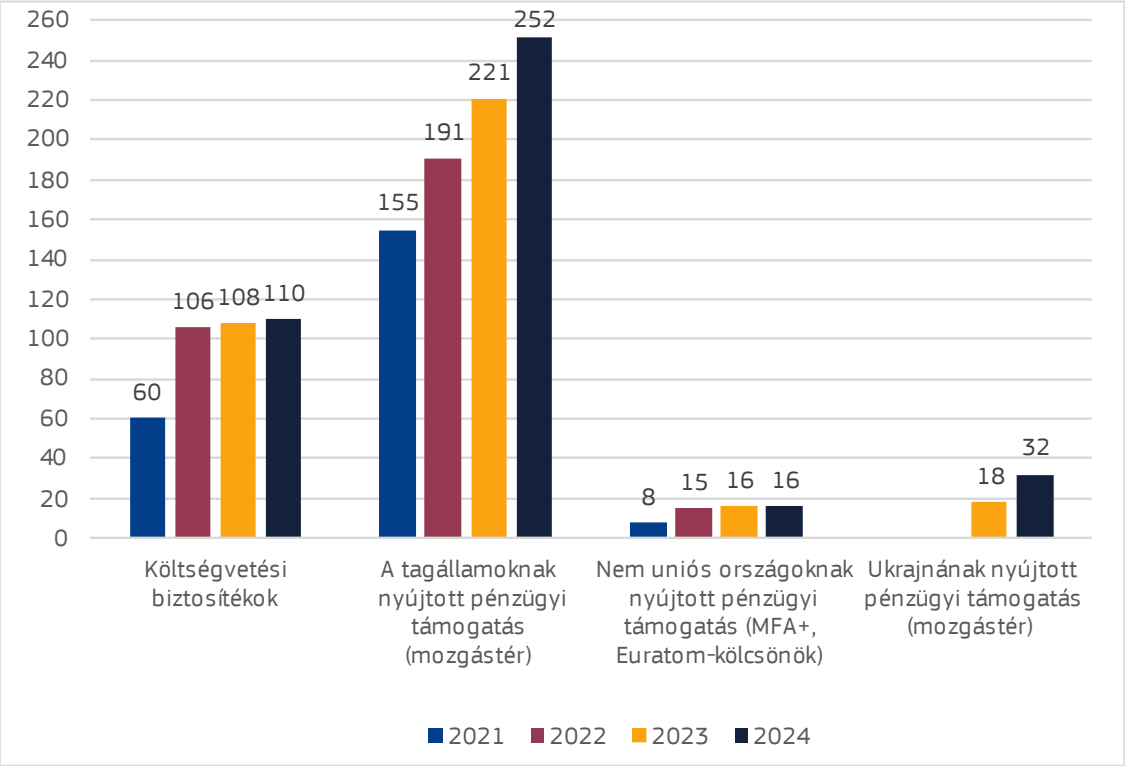
1. ábra: Függő kötelezettségek forrásonkénti bontása (2024. december 31-i állapot)

(*) A végrehajtó partnerekkel aláírt, rendelkezésre álló maximális biztosíték" teljes összege alapján (lásd az 1. táblázatot).

A költségvetési biztosítékok és a pénzügyi támogatási programok növekvő jelentőségét az uniós szakpolitikák végrehajtásában a 2021–2024-es időszakban tapasztalható folyamatos emelkedő tendencia mutatja. A 2024-ben regisztrált növekedés (+13 % az előző évhez képest) összhangban van a 2022 vége és 2023 vége között megfigyelt növekedéssel (+16 %). Ezzel szemben 2021 vége és 2022 vége között markáns 40 %-os növekedés volt tapasztalható, alacsonyabb alapértékről kiindulva.

2. ábra: A fennálló függő kötelezettségek forrás szerinti bontása a 2021–2024-es időszakban (milliárd EUR)

A 2024. évi növekedés nagy részét a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében folyósított további hitelek és az Ukrajnának nyújtott pénzügyi támogatás teszik ki. A költségvetésibiztosíték-programokból eredő függő kötelezettségek 2024-ben nagyrészt stabilak maradtak. A költségvetésibiztosíték-programokból eredő kötelezettségeknek az InvestEU, az EFFA+ és az UIF végrehajtási szakaszának kezdete miatti növekedését szinte teljes mértékben ellensúlyozta a külső hitelezési megbízatásból, az ESBA-ból és az EFFA-ból eredő kitettségeknek a lejáró vagy megszüntetett kitettségek miatti csökkenése.

Az EU függő kötelezettségei 2025-ben tovább nőttek az alábbiakkal kapcsolatban:

i. a nem uniós országoknak nyújtott további támogatás (különösen az Ukrajna-eszköz és a „a rendkívüli bevételek akcelerációja” [ERA] MFA-kölcsön keretében Ukrajnának nyújtott támogatás[43]);

ii. a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből a tagállamoknak nyújtott hitelek további folyósítása;

iii. további előrelépés a költségvetésibiztosíték-programok (az InvestEU, az EFFA+ és az UIF) végrehajtása terén; valamint

iv. az Egyiptomnak[44] és Jordániának[45] nyújtott, újonnan jóváhagyott MFA-programok végrehajtása, valamint a nyugat-balkáni beruházási keret (WBIF)[46] és a Moldova-eszköz[47] végrehajtása.

43 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/2773 rendelete (2024. október 24.) az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus létrehozásáról és az Ukrajnának nyújtandó rendkívüli makroszintű pénzügyi támogatásról.

44 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2025/1267 határozata (2025. június 24.) az Egyiptomi Arab Köztársaságnak nyújtandó makroszintű pénzügyi támogatásról.

45 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2025/793 határozata (2025. április 14.) a Jordán Hásimita Királyságnak nyújtandó makroszintű pénzügyi támogatásról.

46 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1449 rendelete (2024. május 14.) a Nyugat-balkáni Reform- és Növekedéstámogató Eszköz létrehozásáról.

47 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2025/535 rendelete (2025. március 18.) a Reform- és Növekedéstámogató Eszköz Moldovai Köztársaság számára való létrehozásáról.

Az Európa biztonságát szolgáló cselekvési eszköz (SAFE) keretében a tagállamoknak nyújtott hitelek folyósítása 2026 elején kezdődik[48].

3. Az uniós függő kötelezettségek fenntarthatóságának értékelése

3.1 Értékelési keret

Anélkül, hogy az érintené az egyes pénzügyi kötelezettségek tartalékképzésének a kötelezettségek teljes élettartama során történő értékelését, amely kötelező a kötelezettségek felmerülésekor, a költségvetési rendelet 213. cikkének (3) bekezdése előírja, hogy „a *költségvetési biztosítékokból vagy a pénzügyi támogatásokból származó, a költségvetés által viselt függő felelősségvállalásokat akkor kell fenntarthatónak tekinteni, ha a több évre előre jelzett alakulásuk összeegyeztethető a többéves pénzügyi keretről szóló, az EUMSZ 312. cikkének (2) bekezdése szerinti rendeletben rögzített korlátokkal, valamint az (EU, Euratom) 2020/2053 határozat 3. cikkének (1) bekezdésében foglalt, az éves kifizetési előirányzatokra vonatkozó felső határral*". (vagyis a többéves pénzügyi keret felső határaival és a saját források felső határával).

Ez azt jelenti, hogy azoknak a forrásoknak, amelyeket az EU egy adott éven belül igénybe vehet a jelenlegi többéves pénzügyi keretben és a saját források felső határáig, elegendőnek kell lenniük a többéves pénzügyi keretből eredő kiadások, valamint a felmerülő függő kötelezettségek finanszírozására.

Különösen a költségvetési biztosítékokhoz és a nem uniós országoknak nyújtott pénzügyi támogatáshoz tartozó, **tartalékképzéssel fedezett függő kötelezettségekhez** kapcsolódó kifizetéseket kell a létrehozott tartalékokból és a többéves pénzügyi keretben előirányzott további tartalékképzési kifizetésekből finanszírozni. E jelentés 3.2. szakasza ismerteti annak értékelését, hogy a rendelkezésre álló tartalékok megfelelőek-e a költségvetési biztosítékokból és a nem uniós országoknak nyújtott pénzügyi támogatásból eredő várható és váratlan kifizetések teljesítéséhez a kötelezettségek 2024 végi állapota szerint.

A tagállamoknak és Ukrajnának nyújtott, **költségvetési mozgástérből fedezett pénzügyi támogatásból** eredő, tényleges kötelezettséggé váló függő kötelezettségekhez kapcsolódó kifizetések további saját források lehívásával finanszírozhatók a sajátforrás-határozatban megállapított felső határig, végső eszközként, az említett kifizetések fedezésére vagy a kapcsolódó kötelezettségek átütemezésére szolgáló egyéb eszközöket követően. A költségvetési mozgástér (azaz a saját források felső határa és az uniós költségvetési kiadások finanszírozásához szükséges saját források közötti különbség) az EU azon pénzügyi kapacitását jelenti, amellyel fedezni tudja a költségvetési mozgástérből fedezett pénzügyi támogatásból eredő függő kötelezettségek tényleges kötelezettséggé válásához kapcsolódó további kiáramlásokat[49]. A költségvetési mozgástérből fedezett függő kötelezettségek 2024 végén fennálló állományára vonatkozó fenntarthatósági értékelés eredményeit az alábbi 3.3. szakasz mutatja be. A 2020. évi sajátforrás-határozat ideiglenesen megemeli a saját források felső határát (2058-ig legfeljebb a GNI további 0,6 %-ával) annak érdekében, hogy fedezze az NGEU végrehajtása során felmerülő kötelezettségeket, beleértve a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében a tagállamoknak nyújtott kölcsönökből eredő, költségvetési mozgástérből fedezett függő kötelezettségeket is.

48 A Tanács (EU) 2025/1106 rendelete (2025. május 27.) az Európa biztonságát az európai védelmi ipar megerősítése révén szolgáló cselekvési eszköz (SAFE) létrehozásáról.

49 A függő kötelezettségek ezen halmazának értékelési keretét e jelentés 2021. évi kiadása (COM(2021) 676 final, 2021.11.5.) részletesen ismertette.

3.2 A tartalékképzéssel fedezett függő kötelezettségek fenntarthatóságának értékelése

a) 2024 végén rendelkezésre álló tartalékképzés

A költségvetési biztosítékokból és a nem uniós országoknak nyújtott pénzügyi támogatásból eredő függő kötelezettségekre az uniós költségvetés tartalékot képez az egyes instrumentumok élettartamuk során várható veszteségeinek óvatos értékelése alapján, amelyet kiegészít egy (a váratlan veszteségek fedezésére szolgáló) további biztonsági pufferrel. A közös tartalékalapban vannak azok a tartalékok, amelyek védik az uniós költségvetést a költségvetési biztosítékokból és a nem uniós országoknak nyújtott pénzügyi támogatásból eredő esetleges veszteségekkel szemben.

2024. december 31-én a közös tartalékalap nettó eszközeinek piaci értéke 23,2 milliárd EUR volt, szemben a 2023. végi 18,8 milliárd EUR-val[50]. A többéves pénzügyi keret fennmaradó éveire vonatkozóan a Bizottság további céltartalékokat fog képezni a közös tartalékalapban (különösen az InvestEU-hoz, az EFFA+-hoz és az Ukrajna-garanciához kapcsolódóan), ami a közös tartalékalap további növekedését eredményezi.

Eszközkezelési iránymutatásainak megfelelően a közös tartalékalap likvid, diverzifikált portfóliót tart fenn, amely elsősorban magas minősítésű adósságinstrumentumokba, például kormányok, szupranacionális szervezetek, állami ügynökségek és vállalatok által kibocsátott kötvényekbe fektet be azzal a céllal, hogy a befektetési időtávon megőrizze a tőkét. A közös tartalékalap portfóliója az év végén jól diverzifikált a figyelembe vehető rögzített kamatozású eszközök különböző kategóriái között, beleértve a nem euróban denominált értékpapírokkal, a tőzsdén kereskedett alapokkal (ETF-ek), valamint a pénzeszközökkel vagy pénzeszköz-egyenértékesekkel szembeni korlátozott kitettséget.

2024-ben a közös tartalékalap +3,57 %-os éves hozamot ért el, meghaladva a portfólió referenciaértékét (+3,31 %)[51].

Míg a közös tartalékalapban tartott pénzeszközöket egységes beruházási politika szerint és közös infrastruktúra felhasználásával kezelik, a tartalékokat ahhoz a programhoz (vagy tagállamhoz) tartozóként különítik el, amely a költségvetési tartalékképzés forrása.

2024. december 31-én a közös tartalékalap 18 részalapból állt (ebből 15 teljes mértékben működőképes volt és forrásokat tartalmazott): az összes folyamatban lévő garanciaprogram részalapjaiból, a külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap részalapjából (amely a korábban a külső hitelezési megbízatás keretében nyújtott, valamint a korábbi Euratom- és MFA-kölcsönöket fedezi), továbbá a 2020 utáni MFA- és Euratom-kölcsönök részalapjaiból. A 18 részalapból 11 az uniós kitettségekhez kapcsolódott, 7 pedig az InvestEU tagállami részalapja volt, ahol a céltartalékok a hozzájáruló tagállamok tulajdonában voltak, és kizárólagos felelősséggel tartoztak a kapcsolódó függő kötelezettségekért.

Az MFA- és az Euratom-kölcsönökre képzett céltartalékok a közös tartalékalap több különböző részalapja között oszlanak meg:

- a korábbról megmaradt kitettségeket (7,3 milliárd EUR összegű MFA-kölcsönt és 300 millió EUR összegű Euratom-kölcsönt) a külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap részalapja fedezi,
- a 2020 után lekötött új MFA-kölcsönök (2,7 milliárd EUR) – beleértve az Ukrajnának 2022-ben nyújtott 1,2 milliárd EUR összegű sürgősségi MFA-kölcsönt is – a 2020 utáni MFA-részalapba tartoznak,

50 2024-ben a közös tartalékalap 3,6 milliárd EUR összegű nettó hozzájárulásban részesült az uniós költségvetésből, illetve a részt vevő tagállamok és az Európai Szabadkereskedelmi Térség (EFTA) országainak hozzájárulásaiból.

51 További információkért lásd: A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a közös tartalékalap 2024. évi teljesítményéről.

- az Ukrajnának nyújtott 6 milliárd EUR összegű rendkívüli MFA-kölcsönök (rendkívüli MFA I. és MFA II.) egy külön részalapba tartoznak, mivel ezek a kölcsönök kiegészítő kockázati fedezetet élveznek (azaz az Ukrajnának nyújtott rendkívüli MFA-hitelcsomag esetében 70 %-os fedezeti arány szükséges: 9 % befizetett céltartalék az uniós költségvetésből és 61 % lehívható tagállami garancia).

6. táblázat: A közös tartalékalap részalapjai (2024. december 31-én)

Részalap	Piaci érték EUR-ban
2021-ben megnyitott részalapok	
ESBA	8 880 303 796
A külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap[52]	3 225 691 236
EFFA	761 545 053
InvestEU[53]	5 530 142 834
2022-ben megnyitott részalapok	
EFFA+	2 942 175 755
2020 utáni MFA	128 662 218
Rendkívüli MFA-kölcsön Ukrajnának[54]	240 575 443
2020 utáni Euratom-kölcsönök	–
A külső hitelezési megbízatás keretében nyújtott, módosított rendeltetésű kölcsönök Ukrajna számára	–
InvestEU garancia Románia	187 974 119
InvestEU garancia Cseh Köztársaság	44 099 187
InvestEU garancia Finnország	30 657 774
InvestEU garancia Görögország	252 204 112
InvestEU vegyesfinanszírozási műveletek	667 045 123
2023-ban megnyitott részalapok	
InvestEU garancia Bulgária	79 674 706
InvestEU garancia Málta	7 939 418
2024-ben megnyitott részalapok	
Ukrajna-garancia	201 878 310
InvestEU garancia Spanyolország	–
ÖSSZESEN	**23 180 569 085**

52 A külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap, amely a külső hitelezési megbízatásra, valamint a korábbi MFA- és Euratom-programokra képzett tartalékokat foglalja magában.

53 Uniós részalap.

54 Az (EU) 2022/12018 és az (EU) 2022/1628 határozat alapján Ukrajnának nyújtandó makroszintű pénzügyi támogatás.

b) A költségvetési biztosítékok fenntarthatóságának értékelése

Ahogy a 2.1. szakaszban kifejtettük, az uniós költségvetési biztosítékok jelentősen eltérnek egymástól a szakpolitikai célkitűzések, a kockázatmegosztási struktúrák és az alapul szolgáló műveletek kockázati profilja tekintetében. Ez pedig a különböző programok esetében eltérő tartalékfeltöltési rátához vezethet, amely a teljes élettartamra vetített kockáztatott értéken (VaR)[55] alapul, ami egy bizonyos (előre meghatározott) megbízhatósági szint mellett biztosítja a potenciális veszteségek megfelelő fedezetét. A költségvetési rendelet 41. cikkének (5) bekezdése szerinti legutóbbi jelentés részeként elvégzett elemzés megerősíti, hogy a közös tartalékalap érintett részalapjai számára rendelkezésre álló tartalékfeltöltési összegek összhangban vannak a vonatkozó rendeletek követelményeivel. Az ESBA- és az EFFA-programok esetében többletfeltöltést állapítottak meg.

A 2024. december 31-én az élettartam során felmerülő nettó hitelezési veszteségre vonatkozóan rendelkezésre álló adatokból az alábbi következtetések vonhatók le az ezen a napon érvényben lévő költségvetési biztosítékokkal kapcsolatban:

- Az **ESBA** teljes egészében megképzett költségvetési biztosíték, amelynek esetében az aláírásra jogosult időszak 2022 végén lejárt. Ezért a Bizottságnak el kell végeznie a költségvetési rendelet 216. cikkének (4) bekezdésében előírt, a többletre/feltöltésre vonatkozó értékelést. A Bizottság idén arra a következtetésre jutott, hogy az ESBA 35 %-os tartalékfeltöltési célrátája továbbra is megfelelő (azaz a kockáztatott érték [VaR] elemzésén alapuló, 95 %-os megbízhatósági szintű kockázatértékelés 34 %-os előírt tartalékfeltöltési rátát javasolt, az előző évi 31 %-hoz képest). Az ESBA-kitettségekkel szembeni jelenlegi tartalékfeltöltés (38,7 %) meghaladja a 35 %-os tartalékfeltöltési célrátát. A jogszabályok előírják, hogy az ESBA 853 millió EUR összegű többletfeltöltése felhasználható az InvestEU keretében nyújtott uniós garancia tartalékfeltöltési költségének finanszírozására, a fennmaradó rész pedig a közszektor-hitelezési eszközt fogja finanszírozni.
- 2024 végétől az **EFSD** is teljes egészében megképzett. A kockázatelemzés azt mutatja, hogy jelenleg az 50 %-os tartalékfeltöltési célráta továbbra is megfelelő. A vonatkozó referenciaértékhez[56] képest a tartalékfeltöltés 321,4 millió EUR többletben van, és a tartalékfeltöltési célráta alapján a többlet 405 millió EUR.
- A **külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap**, amely a 2021 előtti MFA-kölcsönökre, Euratom-kölcsönre és külső hitelezési megbízatásra képzett tartalékokat foglalja magában, jelenleg 9,96 %-os tényleges tartalékfeltöltési rátával rendelkezik (a külső hitelezési megbízatás keretében Ukrajnának nyújtott, módosított rendeltetésű hitelek figyelembevétele nélkül), szemben a külső fellépésekre vonatkozó garanciaalapról szóló rendeletben meghatározott 9 %-os tartalékfeltöltési célrátával. A külső hitelezési megbízatás keretében Ukrajnának nyújtott, módosított rendeltetésű hitelek esetében a Bizottság úgy véli, hogy a 70 %-os tartalékfeltöltési ráta továbbra is megfelelő.
- Az **InvestEU**, az **EFFA+** és az **UIF** még mindig a felfutási szakaszban van, ami azt jelenti, hogy az alapul szolgáló portfóliók és a tartalékfeltöltés még nem alakult ki teljes mértékben. Ezért még túl korai lenne következtetéseket levonni e biztosítékok tartalékfeltöltési rátáinak megfelelőségéről.

c) A nem uniós országoknak nyújtott, tartalékképzéssel fedezett kölcsönök fenntarthatósági értékelése

55 A kockáztatott érték a portfólióveszteség azon szintje, amelynek bekövetkezése statisztikailag, egy bizonyos időtávon, bizonyos megbízhatósági szint mellett nem várható. A belső programok (ESBA, InvestEU) 95 %-os és a külső programok (EFFA, EFFA+) 90 %-os megbízhatósági szintje olyan tényezőket vesz figyelembe, mint a különböző szakpolitikai célkitűzések, valamint a vonatkozó keretek.

56 Kockáztatott érték 90 %-os megbízhatósági szint mellett.

A nem uniós országoknak nyújtott MFA-kölcsönök fennálló állománya a következők változatos körének nyújtott hiteleket foglalja magában: i. uniós tagjelölt és potenciális tagjelölt országok; ii. az európai szomszédságpolitika által érintett országok és területek; valamint iii. a regionális stabilitásban meghatározó szerepet játszó és az Unió számára stratégiai jelentőséggel bíró, ahhoz politikailag, gazdaságilag és földrajzilag is közel álló egyéb nem uniós országok.

Az alábbi három pontban kifejtett megfontolások alátámasztják, hogy az MFA-kölcsönökre vonatkozó általános 9 %-os tartalékfeltöltési célráta továbbra is megfelelő:

- az MFA kedvezményezettjeinek gazdasági helyzete, figyelembe véve az olyan tényezőket, mint az egy főre jutó GDP, a gazdaság relatív érettsége, az uniós gazdasághoz való közelség stb.,
- az MFA-programok közvetlen kapcsolata az IMF meglévő, kifizetést biztosító programjával és az attól való függőségük, valamint a program végrehajtása terén elért kielégítő eredmények, amelyek biztosítják az érintett nem uniós ország pénzügyi életképességét és ezáltal az uniós források végső visszafizetését,
- az MFA kedvezményezettjei gazdasági helyzetének és a partnerországokban a közelmúltban bekövetkezett makrogazdasági fejleményeknek az értékelése.

A likviditási kockázatot illetően azt is szem előtt kell tartani, hogy az MFA-kölcsönök, a lejáratok és a kedvezményezettektől származó törlesztések jelenlegi szerkezete jól eloszlik a jelenlegi és a későbbi többéves pénzügyi keretek között (az EU összevont éves beszámolójában foglaltak szerint[57]), ami csökkenti az uniós költségvetés kitettségének nagyságrendjét a törlesztés késedelme vagy nemteljesítés esetén. Emellett a közös tartalékalap likviditása pufferként működik, biztosítva, hogy elegendő likviditás álljon rendelkezésre az esetleges pénzügyi zavarok kezeléséhez.

2. háttérmagyarázat: Az Ukrajnának nyújtott pénzügyi támogatásból eredő uniós függő kötelezettségek – Főbb fejlemények 2024–2025-ben

Az Ukrajna elleni 2022. évi orosz inváziót óta az EU következetesen erőteljes politikai, gazdasági, katonai, pénzügyi és humanitárius támogatást nyújtott Ukrajnának. A meglévő programok keretében Ukrajnával szemben 2025. június 30-án fennálló közvetlen és közvetett pénzügyi kitettségek teljes körét az alábbi 7. táblázat tartalmazza.

A 2024–2027-es időszakban Ukrajnának nyújtandó pénzügyi támogatás fő eszköze az **Ukrajna-eszköz**, amely a 2024–2027-es időszakban összesen 50 milliárd EUR-ig terjedő kapacitással rendelkezik[58].

2024-ben az EU kötelezettséget vállalt arra, hogy további 18,1 milliárd EUR összegű MFA-kölcsönt nyújt **a G7-ek „A rendkívüli bevételek akcelerációjával Ukrajnának nyújtott hitelek (ERA-hitelek)” elnevezésű kezdeményezése**[59] keretében. A 2025 folyamán teljes

57 https://commission.europa.eu/publications/consolidated-annual-accounts-european-union-financial-year-2024_en?prefLang=hu.

58 A részleteket lásd: 2024. évi jelentés, 1. háttérmagyarázat.

59 2024 júniusában és októberében a G7-ek megállapodást jelentettek be *„A rendkívüli bevételek akcelerációjával Ukrajnának nyújtott hitelek (ERA-hitelek Ukrajnának)”* elnevezésű kezdeményezés elindításáról, amelynek keretében a G7-ek tagjai megállapodtak abban, hogy legfeljebb 45 milliárd EUR (körülbelül 50 milliárd USD) összegű hitelt nyújtanak Ukrajnának az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmusból (ULCM) származó vissza nem térítendő pénzügyi támogatás ellenében. A kezdeményezés finanszírozási ága az Egyesült Államoktól, az Egyesült Királyságtól, Kanadától és Japántól származó egyedi kétoldalú hitelekből, valamint az Európai Unió által biztosított rendkívüli makroszintű pénzügyi támogatási hiteleszközből áll. Az „ERA-hitelek Ukrajnának” kezdeményezést úgy alakították ki, hogy ezeket a hiteleket – mind a kamatokat, mind a tőkeösszeget – Ukrajna bevonása nélkül, az ULCM-ből származó forrásokkal is vissza lehessen fizetni. Az Európai Bizottság által kezelt ULCM-et az Európai Unióban és (esetleg) más G7-országokban működő központi értéktárak által az orosz központi bank azon eszközeiből és tartalékaiból generált rendkívüli nettó nyereségből fogják finanszírozni, amelyeket röviddel azt követően immobilizáltak a nemzetközi klíringrendszerekben, hogy Oroszország elindította jogellenes agressziós háborúját.

egészében folyósítandó hitelt az EU-ban immobilizált orosz állami vagyoni eszközökből származó bevételekből fogják visszafizetni az Európai Bizottság által kezelt **Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmuson (ULCM)**[60] keresztül. Az immobilizált eszközökből származó bevételek fedezik e hitelek kamatköltségeit is.

Az Ukrajna-eszköz keretében nyújtott hiteleket (33 milliárd EUR a 2024–2027-es időszakra) és a rendkívüli bevételek akcelerációjával (ERA) nyújtott MFA-kölcsönt (18,1 milliárd EUR a 2024–2027-es időszakra) nagymértékű engedményekkel nyújtják, tekintettel a kamattámogatásra és a hosszú, 35, illetve 45 éves törlesztési időszakra, beleértve a tízéves türelmi időszakot is. Ez csökkenti az Ukrajna államháztartására nehezedő éves terheket, ugyanakkor minimálisra csökkenti az uniós költségvetést érintő kockázatokat is. 2025. június végén az Ukrajna-eszköz keretében nyújtott hitelek fennálló állománya összesen 16,2 milliárd EUR-t tett ki, míg 2025 első felében 7 milliárd EUR t folyósítottak az ERA MFA-kölcsönből.

Az Ukrajnának 2023 óta nyújtott hitelekből eredő függő kötelezettségek költségvetési fedezetét a költségvetési mozgástér biztosítja (ezt a következő szakasz tárgyalja). Az Ukrajnának 2022 végén nyújtott hitelek (6 milliárd EUR összegű MFA és a külső hitelezési megbízatás keretében nyújtott, 1,59 milliárd EUR összegű, módosított rendeltetésű hitel) 70 %-os költségvetési fedezettel rendelkeznek[61].

Az MFA-ról szóló (EU) 2022/1628 határozat 13. cikkével összhangban a Bizottság a költségvetési rendelet 41. cikkének (5) bekezdése szerinti jelentéssel összefüggésben 2025. június végén felülvizsgálta a 70 %-os tartalékfeltöltési ráta megfelelőségét. E felülvizsgálatot követően a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a vizsgált időszakban nem volt elegendő olyan új, tartós és érdemi elem, amely indokolná a 70 %-os tartalékfeltöltési ráta módosítását. A legfrissebb fejlemények – többek között a kibővített finanszírozási eszköz (EFF) programja keretében Ukrajnának nyújtott kibővített megállapodás nyolcadik IMF-felülvizsgálatának eredményei – megerősítik, hogy az országgal szembeni, háború utáni kitettségekre vonatkozó 70 %-os tartalékfeltöltési ráta továbbra is megfelelő[62].

60 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/2773 rendelete (2024. október 24.) az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus létrehozásáról és az Ukrajnának nyújtandó rendkívüli makroszintű pénzügyi támogatásról.

61 A külső hitelezési megbízatás keretében nyújtott, módosított rendeltetésű hitelek esetében a fedezet az uniós költségvetésből finanszírozott befizetett tartalékképzés formájában valósul meg. A rendkívüli MFA esetében ugyanez a hatás azáltal valósul meg, hogy a befizetett 9 %-os tartalékfeltöltési rátát kiegészítik a tagállamoktól lehívható garanciákkal, amelyek a hitelkitettségek legfeljebb 61 %-át kitevő második veszteségviselő rész fedezésére szolgálnak.

62 Lásd: https://www.imf.org/en/Publications/CR/Issues/2025/06/30/Ukraine-Eighth-Review-Under-the-Extended-Arrangement-Under-the-Extended-Fund-Facility-568152.

7. táblázat: A meglévő programok keretében Ukrajnával szemben fennálló közvetlen és közvetett kitettségek (tőke) (2025. június 30-án) (millió EUR)

Közvetlen kitettségek	Fennmaradó összeg	Költségvetési fedezet
Korábbról megmaradt MFA-kölcsönök	3 810	9 %
Korábbról megmaradt Euratom-kölcsönök	300	9 %
Sürgősségi MFA	1 200	9 %
Rendkívüli MFA I. + II.	6 000	9 % (+61 % tagállami garancia)
MFA+	18 000	Mozgástér
Ukrajna-eszköz – I. pillér	13 200	Mozgástér
ERA MFA-kölcsön	7 000	Mozgástér
Összesen	**49 510**	
Közvetett kitettségek		
A külső hitelezési megbízatás keretében 2022 februárja előtt folyósított kölcsönök	1 708	9 %
Az EBB első csomagja a külső hitelezési megbízatás keretében	668	9 %
Az EBB második csomagja a külső hitelezési megbízatás keretében	1 338	70 %
EFSD+ IW1	103	70 %
Ukrajna-garancia	1 489	70 %
Összesen	**5 306**	

3.3 A költségvetési mozgástérből fedezett függő kötelezettségek fenntarthatóságának értékelése

Annak értékelése, hogy az uniós költségvetés képes-e megfelelően kezelni azt a helyzetet, amikor a költségvetési mozgástérből fedezett függő kötelezettségek miatti kitettség ténylegessé válik, a 3.1. bekezdésben említett keret alkalmazásával történik.

A saját források állandó felső határa által fedezett kötelezettségek esetében az éves értékelés figyelembe veszi a 2024. december 31-én fennálló kitettségeket. Amint azt az 1. háttérmagyarázat kifejti, ez magában foglalja az alábbiak szerinti hitelfelvétel és hitelnyújtás aktuális állapotához kapcsolódó függő kötelezettségeket: az EFSM; a fizetésimérleg-támogatási mechanizmus; a SURE-program; MFA+ Ukrajna részére; valamint az Ukrajna-eszköz. A későbbi éves értékelések során értékelni fogják az újabb függő kötelezettségeket, például az ERA MFA-kölcsönből és a SAFE eszközből eredő kötelezettségeket[63].

Ami az NGEU-kötelezettségeket illeti, a 2021–2027-es többéves pénzügyi keretben a saját források felső határa kizárólag az e kibocsátásokra vonatkozó biztosítéknyújtás érdekében emelkedett (az uniós GNI 0,6 % ával). Ez biztosítja, hogy az EU rendelkezzen a tagállamoknak a visszafizetendő NGEU-támogatás (a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatások) és visszafizetendő támogatások (a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében nyújtott kölcsönök) finanszírozására kibocsátott adósság kamatainak és tőkeösszegének visszafizetéséhez szükséges eszközökkel. Mivel a kamatköltségek

63 A 2028–2034 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslat (COM(2025) 571 final); Javaslat – A Tanács határozata az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről és az (EU, Euratom) 2020/2053 határozat hatályon kívül helyezéséről (COM(2025) 574 final).

és a vissza nem térítendő támogatások visszafizetése szerepel a jövőbeli éves költségvetési programozásban, csak a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében nyújtott kölcsönök jelentenek függő kötelezettségeket a költségvetés számára. Emellett az óvatos megközelítés alkalmazása érdekében a stressztesztek során figyelembe veszik a megújítani tervezett lejáró kötvényeket is.

Az első lépés egy olyan központi forgatókönyv (alapforgatókönyv) kidolgozása, amely megfelel az uniós kiadások és pénzügyi kapacitás következő években várható alakulásának. E célból ez a jelentés a 2026-ra vonatkozóan közzétett költségvetési tervezetet[64] és az uniós költségvetés jövőbeli pénzbeáramlásainak és -kiáramlásainak hosszú távú előrejelzését[65] veszi alapul, amely a Bizottság javaslatának megfelelően előre jelzi a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretből, a NextGenerationEU-ból, valamint a következő többéves pénzügyi keretből és a sajátforrás-határozatból eredő bevételeket és kiadásokat.

Ebben a központi forgatókönyvben a saját források állandó felső határát 2026-ban és 2027-ben az uniós GNI 1,4 %-ában, 2028-tól pedig az uniós GNI 1,75 %-ában határozták meg[66]. A NextGenerationEU esetében a központi forgatókönyv 2028-tól kezdődően 24 milliárd EUR rögzített összegű éves visszafizetést feltételez, összhangban a Bizottság többéves pénzügyi keretre vonatkozó javaslatával.

Ez a forgatókönyv olyan, a költségvetési mozgástérre vonatkozó, alapforgatókönyv szerinti előrejelzést nyújt, amelyhez viszonyítva a 2024. december 31-én felmerült függő kötelezettségek fenntarthatóságát a költségvetési rendelet 256. cikke szerint értékelik. Az újabb hitelfelvételi és hitelnyújtási műveletekkel a jövőbeli éves jelentések foglalkoznak majd.

Ezen alapforgatókönyv szerint, és a 2025-ös költségvetési év nélkül a 2026–2034-es időszakra vetítve a meglévő és új függő kötelezettségek fedezésére rendelkezésre álló mozgástér átlagosan évente mintegy **128,5 milliárd EUR** a saját források állandó felső határa alatti mozgástér tekintetében, és évente mintegy **111,4 milliárd EUR** az ideiglenes felső határ (az uniós GNI 0,6 %-a) tekintetében. Ez az alapforgatókönyv tehát azt feltételezi, hogy nem keletkezik függő kötelezettség.

További stressztesztek értékelik, hogy a meglévő függő kötelezettségek a 2026–2034-es időszakra vonatkozó szélsőséges forgatókönyvek esetében mennyire fenntarthatók. Az egységes finanszírozási megközelítéssel a különböző programok keretében történő hitelfelvételhez kapcsolódó függő kötelezettségekről integrált módon kell beszámolni, függetlenül attól, hogy azok kiadási kockázathoz (az NGEU vissza nem térítendő támogatásai esetében a kötvények tervezett megújítása) vagy bevételi kockázathoz (az NGEU keretében a tagállamoknak vagy az MFA+ és az Ukrajna-eszköz keretében Ukrajnának nyújtott hitelek esetében a kötvények tervezett megújítása) kapcsolódnak-e. Ezért a bevételekre és kiadásokra vonatkozó stressztesztet a jelentés korábbi kiadásaihoz képest egy közös tesztben egyesítik. A stressztesztelés három típusú stressztesztből áll, amelyek mindegyikét az alábbi bekezdések ismertetik.

1) **A gazdaság stressztesztje.** A központi forgatókönyv szerint az uniós GNI a Bizottság 2025. tavaszi európai gazdasági előrejelzésében szereplő, reálnövekedésre és inflációra vonatkozó előrejelzéseket követi[67]. A stressztesztben az előre jelzett nominális növekedési ráták a

64 Beleértve az 1/2026. sz. módosító indítványt (COM(2025) 851).

65 COM (2025) 573 final.

66 A saját forrásokról szóló jövőbeli határozatra irányuló bizottsági javaslat magában foglalja a saját források felső határának az uniós GNI további 0,25 %-ával történő ideiglenes emelésének lehetőségét is, amennyiben aktiválják a „válságmechanizmust". Ez a rendelkezés azonban nem befolyásolja az itt bemutatott értékelést, ha és amíg a mechanizmust a következő többéves pénzügyi keretben aktiválják.

67 Az Európai Bizottság 2025. tavaszi európai gazdasági előrejelzése. 318. sz. intézményi dokumentum, 2025. május. 2025. tavaszi gazdasági előrejelzés:Mérsékelt növekedés a globális gazdasági bizonytalanság közepette – Európai Bizottság.

jelentési időszak minden egyes évére vonatkozóan egy százalékponttal alacsonyabbak a kiindulási értéknél[68].

Ez a saját források felső határának névleges értékét és ezáltal a rendelkezésre álló mozgásteret a saját források állandó felső határa alatti, a „költségvetésben nem szereplő" összegek (mozgástér) esetében átlagosan évi **18,6 milliárd EUR**-val, az NGEU ideiglenes felső határa esetében pedig **6,5 milliárd EUR**-val csökkenti a 2026–2034-es időszakban.

2) **A költségvetés kiadási és bevételi oldalának stressztesztje.** Ebben a többéves pénzügyi keretet érintő forgatókönyvben a kiadások elérik az elméleti maximum értéket (vagyis a többéves pénzügyi keret kifizetéseire és az egyes speciális eszközökre – beleértve az Ukrajna-tartalékot is – vonatkozó maximális lehetséges felső határokat). Fontos hangsúlyozni, hogy: i. ez nem egy alulról felfelé haladó előrejelzést tükröz, és nem függ össze az uniós kifizetések alakulásával kapcsolatos jelenlegi várakozásokkal; és ii. a költségvetés kiadási oldalán a kiadások (többéves pénzügyi keret felső határain belül történő) növelésére vonatkozó döntéshez a Bizottság javaslata, valamint az Európai Parlament és a Tanács mint költségvetési hatóság jóváhagyása szükséges.

Az NGEU finanszírozási költségeit illetően ez a forgatókönyv azt feltételezi, hogy a pénzügyi programozás 2027-es technikai aktualizálásához képest jelentkező költségtúllépés 50 %-a a más költségvetési forrásokból, 50 %-a pedig az EURI-eszközből fedezendő költségtúllépésből származik.

Ez a szélsőséges forgatókönyv azt is vizsgálja, hogy a rendelkezésre álló mozgástér elegendő lenne-e, ha az összes költségvetési mozgástérből fedezett függő kötelezettség egyidejűleg esedékessé válna. A gyakorlatban ez azt jelentené, hogy a pénzügyi támogatási programok valamennyi kedvezményezett országa (nagyrészt tagállamok) egyidejűleg nem teljesítené a törlesztéseit azok esedékessé válásakor. Az egységes finanszírozási megközelítés által finanszírozott programok (mind az NGEU, mind a többéves pénzügyi keret vonatkozó programjai) esetében ebben a stressztesztben az a feltételezés szerepel, hogy az összes kamatköltséget a költségvetés viseli, és az adott évben lejáró valamennyi kibocsátást visszafizetik. A tervezett adósságmegújításokat ebben a feltételezett helyzetben nem veszik figyelembe.

Meg kell jegyezni, hogy ez egy rendkívül valószínűtlen forgatókönyv, amely nem veszi figyelembe az összes olyan intézkedést, amelyeket a Bizottság megtehet egy ilyen helyzet elkerülése érdekében (például adósságátütemezés és aktív készpénzgazdálkodás).

A stresszteszt elegendő mozgásteret jelez annál a forgatókönyvnél, amelyben a kiadások elérik az elméleti maximumot, és egyik kedvezményezett sem törleszti a hitelét. Az eredmény szerint a saját források állandó felső határa alatti mozgástér átlagosan **101,7 milliárd EUR** a 2026–2034 közötti időszakban, vagyis az alapforgatókönyvhöz képest **26,7 milliárd EUR**-val alacsonyabb.

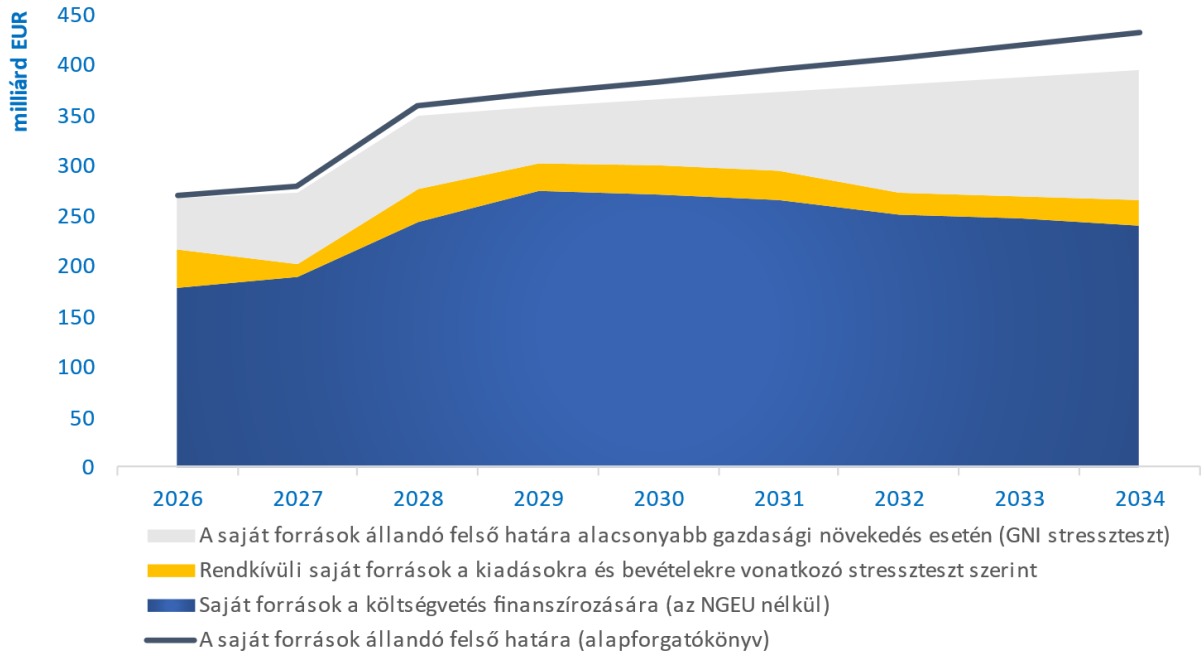
A saját források ideiglenes felső határa (az uniós GNI 0,6 %-a) alatti mozgástér, amely az NGEU kibocsátásaira nyújt biztosítékot, átlagosan évi **43,0 milliárd EUR**-val, a 2026–2034-es időszakban átlagosan **68,4 milliárd EUR**-ra csökkenne.

3) **A gazdasági feltételek, a bevételek és a kiadások együttes stressztesztje.** Ez egy olyan extrém forgatókönyv, amely a fenti két tesztben leírt kedvezőtlen forgatókönyveket egyesíti. Megvalósulása esetén a költségvetési mozgástér a saját források állandó felső határa esetében a 2026–2034-es időszak átlagában **83,1 milliárd EUR**-ra, az ideiglenes felső határ esetében pedig **62,0 milliárd EUR**-ra csökkenne. Úgy tűnik, hogy ezek az összegek jelentős biztonsági puffert jelentenek ahhoz, hogy az EU pénzügyileg teljesíteni tudja (mind az NGEU-n kívüli, mind az NGEU alá tartozó műveletekből eredő) kötelezettségeit.

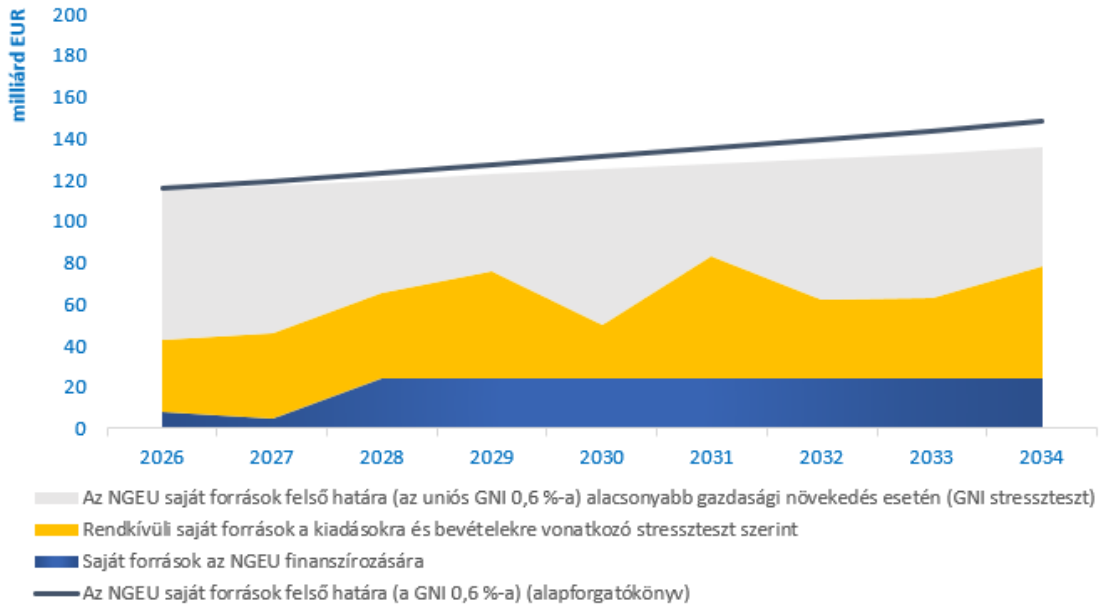
68 Ez hasonló a Bizottság adósságfenntarthatósági figyelőjében a „kedvezőtlen r-g forgatókönyvre" vonatkozóan elvégzett stressztesthez: 2024.European Economy Institutional Paper, 306. szám, 2025. március.

Az alapforgatókönyv és a stresszteszt-forgatókönyvek részletes eredményeit a melléklet tartalmazza, és azokat az alábbi 3. és 4. ábra foglalja össze.

3. ábra: A saját források felső határa és a saját források iránti igény az alapforgatókönyv és az állandó felső határra vonatkozó kombinált érzékenységi teszt alapján.

4. ábra: A saját források felső határa és a saját források iránti igény az alapforgatókönyv és az NGEU ideiglenes felső határára vonatkozó kombinált érzékenységi teszt alapján.

4. Következtetések

2024 végén az uniós költségvetés 410 milliárd EUR összegű függő kötelezettséget támogatott, több mint **300 milliárd EUR** összegben a tagállamoknak és nem uniós országoknak nyújtott hitelekből eredő függő kötelezettségek formájában. Ebből 252 milliárd EUR a tagállamoknak nyújtott kölcsönökhöz, 48 milliárd EUR pedig a nem tagállamoknak nyújtott kölcsönökhöz kapcsolódik. Emellett további **110 milliárd EUR** függő kötelezettség kapcsolódik a külső hitelezési megbízatás, az ESBA, az EFFA, az InvestEU az EFFA+ és az UIF programok keretében nyújtott beruházási biztosítékokhoz.

Figyelembe véve mind a tartalékképzéssel fedezett, mind a költségvetési mozgástérből fedezett függő kötelezettségekhez kapcsolódó kockázatok nyomon követésére és kezelésére vonatkozó uniós keretben rendelkezésre álló többszörös biztosítékokat, valamint az e jelentésben bemutatott fenntarthatósági értékelést, három fő következtetés vonható le. Ezeket a következtetéseket az alábbi három pont tartalmazza.

- A tartalékképzéssel fedezett eszközökből, vagyis a költségvetési biztosítékokból és a nem uniós országoknak nyújtott pénzügyi támogatásból eredő kockázatok kezelése megfelelő gondossággal és tartalékfeltöltéssel történik. Ez az értékelés a következőket veszi figyelembe: i. a múltbeli nemteljesítésekre és a várható veszteségekre vonatkozó adatok; ii. az annak elkerülésére hozott intézkedések, hogy a veszteségek meghaladják az előre meghatározott toleranciaszinteket; és iii. az esetleges kifizetések fedezésére rendelkezésre álló költségvetési tartalékok.
- A meglévő és javasolt jogi keret (azaz a jelenlegi sajátforrás-határozat és a többéves pénzügyi keretről szóló rendelet, valamint 2028-tól a többéves pénzügyi keretről szóló javasolt rendelet és a javasolt sajátforrás-határozat) szerinti uniós finanszírozási képesség nagyrészt elegendő azon veszteségek fedezésére, amelyek mostantól 2034 végéig a költségvetési mozgástérből fedezett kölcsönök miatt keletkezhetnek.
- A költségvetési mozgástér elég nagy ahhoz, hogy biztosítsa az uniós pénzügyi rendszer szilárdságát és hitelképességét, még egy olyan szélsőségesen negatív forgatókönyv esetén is, amelyet a gazdasági feltételek, a bevételek és a kiadások egyidejű kedvezőtlen alakulása jellemez. Ilyen kedvezőtlen forgatókönyv esetén a saját források állandó felső határa alatt fennmaradó mozgástér a 2026–2034-es időszakban évente átlagosan **83,1 milliárd EUR**-t, az NGEU ugyanezen időszakra vonatkozó, az uniós GNI 0,6 %-ában meghatározott ideiglenes felső határa alatt pedig évente átlagosan **62,0 milliárd EUR**-t tenne ki. Ezek az összegek a további negatív gazdasági sokkhatásokkal, az esetleges új szükségletekkel, valamint az NGEU keretében és azon kívül végrehajtott műveletekhez kapcsolódó jövőbeli függő kötelezettségekkel szemben nyújtanak biztonsági puffert. Ez az eredmény a saját források felső határának a Bizottság által a 2028–2034-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret csomagja keretében javasolt 1,75 %-ra történő emelésén alapul, és hangsúlyozza annak fontosságát.

5. Mellékletek:

Fenntarthatóság és mozgástér a saját források állandó felső határa tekintetében (milliárd EUR, folyó árakon)

		2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Alapforgatókönyv										
A saját források felső határa (a GNI %-a)		1,40	1,40	1,75	1,75	1,75	1,75	1,75	1,75	1,75
A saját források felső határa (milliárd EUR)	a	269,6	278,7	359,7	371,5	383,1	394,8	406,8	419,0	431,5
Saját források a költségvetés finanszírozására (az NGEU nélkül)	b	178,8	188,2	243,0	273,8	270,2	265,9	250,5	247,8	240,4
Az állandó felső határ alatti mozgástér	a-b	90,8	90,5	116,7	97,7	112,9	128,9	156,3	171,2	191,2
Stressztesztek										
1) A gazdaság stressztesztje										
A saját források felső értékhatára	a	267,0	273,3	349,4	357,3	364,9	372,5	380,0	387,6	395,3
Saját források a költségvetés finanszírozására (az NGEU nélkül)	b	178,8	188,2	243,0	273,8	270,2	265,9	250,5	247,8	240,4
Mozgástér	a-b	88,2	85,1	106,4	83,6	94,7	106,5	129,5	139,8	154,9
2) A kiadások és bevételek stressztesztje										
A saját források felső értékhatára	a	269,6	278,7	359,7	371,5	383,1	394,8	406,8	419,0	431,5
Saját források a költségvetés finanszírozására (az NGEU nélkül)	b	178,8	188,2	243,0	273,8	270,2	265,9	250,5	247,8	240,4
További saját források (legfeljebb a többéves pénzügyi keret felső összeghatáráig és a speciális eszközök felső összeghatáráig) (*)	c	20,8	7,1	16,6	17,1	17,0	16,9	16,6	16,6	16,7
Rendkívüli saját források a nem NGEU-ból eredő függő kötelezettségek fedezésére (**)	d	17,2	7,1	16,4	11,8	12,2	11,1	6,4	5,2	7,8
Mozgástér	a-b-c-d	52,8	76,2	83,8	68,8	83,7	100,9	133,3	149,4	166,6
3) Együttes kedvezőtlen sokkhatások										
A saját források felső értékhatára	a	267,0	273,3	349,4	357,3	364,9	372,5	380,0	387,6	395,3
Saját források a költségvetés finanszírozására (az NGEU nélkül)	b	178,8	188,2	243,0	273,8	270,2	265,9	250,5	247,8	240,4

További saját források (legfeljebb a többéves pénzügyi keret felső összeghatáráig és a speciális eszközök felső összeghatáráig)	c	20,8	7,1	16,6	17,1	17,0	16,9	16,6	16,6	16,7
Rendkívüli saját források a nem NGEU-ból eredő függő kötelezettségek fedezésére	d	17,2	7,1	16,4	11,8	12,2	11,1	6,4	5,2	7,8
Mozgástér	a-b-c-d	50,2	70,9	73,5	54,7	65,5	78,5	106,5	118,0	130,4

(*) A kiadás a következők elméleti maximumára vetített érték: 1) a többéves pénzügyi keret 2026–2027-es időszakra vonatkozó kifizetési felső határa, a legutóbbi technikai kiigazításban és bármely évben a lehetséges maximális mértékig történő jövőbeli kiigazításokban meghatározottak szerint; valamint 2) a tematikus speciális eszközök (a Rugalmassági Eszköz, az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap, a szolidaritási és sürgősségisegély-tartalék, valamint az Ukrajna-tartalék) éves felső határai. 2028-tól ez magában foglalja a Rugalmassági Eszköz és az Ukrajna-tartalék vissza nem térítendő támogatások formájában történő teljes körű igénybevételét.

(**) Ez magában foglalja az EFSM, a SURE, az MFA+ és az Ukrajna-eszköz révén hiteltámogatás céljából felvett hiteleket. A SURE eszköz kockázatértékelése figyelembe veszi az összes tagállam által a pénzügyi támogatás maximális összegének 25 %-ára nyújtott egyedi viszontgaranciát.

Fenntarthatóság és mozgástér az NGEU saját forrásokra vonatkozó ideiglenes felső határa tekintetében (milliárd EUR, folyó árakon)

		2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Alapforgatókönyv										
A saját források felső határa (a GNI 0,6 %-a)	a	115,6	119,4	123,3	127,4	131,3	135,4	139,5	143,7	147,9
Saját források az NGEU finanszírozására(*)	b	8,0	5,0	24,0	24,0	24,0	24,0	24,0	24,0	24,0
Mozgástér	a-b	107,5	114,4	99,3	103,4	107,3	111,4	115,5	119,7	123,9
Stressztesztek										
1) A gazdaság stressztesztje										
A saját források felső határa (a GNI 0,6 %-a)	a	114,4	117,1	119,8	122,5	125,1	127,7	130,3	132,9	135,5
Saját források az NGEU finanszírozására	b	8,0	5,0	24,0	24,0	24,0	24,0	24,0	24,0	24,0
Mozgástér	a-b	106,4	112,2	95,8	98,5	101,1	103,7	106,3	108,9	111,5
2) A kiadások és bevételek stressztesztje										
A saját források felső határa (a GNI 0,6 %-a)	a	115,6	119,4	123,3	127,4	131,3	135,4	139,5	143,7	147,9
Saját források az NGEU finanszírozására	b	8,0	5,0	24,0	24,0	24,0	24,0	24,0	24,0	24,0
További rendkívüli saját források az NGEU számára (költségtúllépés, függő kötelezettségek)	c	35,0	41,0	41,5	52,0	25,7	59,5	38,4	39,1	54,4

Mozgástér	a-b-c	72,5	73,5	57,8	51,3	81,6	51,9	77,0	80,5	69,5
3) Együttes kedvezőtlen sokkhatások										
A saját források felső határa (a GNI 0,6 %-a)	a	114,4	117,1	119,8	122,5	125,1	127,7	130,3	132,9	135,5
Saját források az NGEU finanszírozására	b	8,0	5,0	24,0	24,0	24,0	24,0	24,0	24,0	24,0
További rendkívüli saját források az NGEU számára (költségtúllépés, függő kötelezettségek)	c	35,0	41,0	41,5	52,0	25,7	59,5	38,4	39,1	54,4
Mozgástér	a-b-c	71,4	71,2	54,3	46,5	75,4	44,2	67,9	69,8	57,1

(*) A 2026-ra vonatkozó összeg a 2026. évi költségvetés-tervezetben szereplő kötelezettségvállalási előirányzatokat tükrözi. A 2027-re vonatkozó összegek az EURI költségvetési sor pénzügyi programozásának felelnek meg. A 2028-ra és 2029-re vonatkozó összegek a következő többéves pénzügyi keretre vonatkozó, a költségvetés pénzbeáramlásaira és -kiáramlásaira vonatkozó hosszú távú előrejelzésről szóló jelentésben (COM(2024) 573 final) foglalt bizottsági javaslaton alapulnak.